

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	64643 Середня освіта. Історія та громадянська освіта
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	64643
Назва ОП	Середня освіта. Історія та громадянська освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія та громадянська освіта
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Капітан Лариса Іванівна, Нонік Людмила Юріївна, Квітковський Віктор Ігорович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.04.2025 р. – 04.04.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://vnu.edu.ua/uk/accreditation/spetsialnist-014-serednya-osvita-op-serednya-osvita-istoriya-ta-hromadyanska-osvita
Програма візиту експертної групи	https://vnu.edu.ua/uk/accreditation/spetsialnist-014-serednya-osvita-op-serednya-osvita-istoriya-ta-hromadyanska-osvita

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Провівши акредитаційну експертизу ЕГ погодилася, що ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» відповідає критеріям 1,2, 4-9. Реалізація ОП відбувається перший рік. 2-4 курси були переведені на ОП зі іншої ОП університету, яка втратила чинність, й при переведенні ЗО ЗВО були порушені норми законодавства та внутрішніх положень, що є суттєвим недоліком за критерієм 3. ОП є структурованою та збалансованою й дозволяє досягти її цілей та ПРН. Зміст ОП відповідає предметній області, структура ОП передбачає можливість для формування ІОТ здобувача освіти, ОП спрямована на набуття навичок soft skills. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті університету. Інформація щодо освітнього процесу є доступною та зрозумілою для здобувачів. НПП практикують інтерактивні методи навчання, й впроваджують інноваційних методи викладання, забезпечують студентоцентризований підхід. Позитивною практикою є акцент на збереженні здоров'я учасників освітнього процесу (ОК Фізичне виховання, Охорона життя і діяльності учасників освітнього процесу). Процедури зарахування РН чітко виписані, отриманих під час академічної мобільності, інших ОП та неформальній освіті. У ЗВО напрацьовані позитивні практики, що забезпечують поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. У ЗВО унормовано процедури забезпечення об'єктивності та запобігання упередженості в процесі проведення та оцінювання контрольних заходів; політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності серед всіх учасників освітнього процесу. ЗО засвідчують зрозумілість, чіткість, повноту і своєчасність інформації щодо контрольних заходів, процедур, які дозволяють оскаржити результати. ОП залучає роботодавців, практиків в освітній процес. У ЗВО діє система сприяння професійному розвитку НПП. та заохочує їх морально та матеріально. МТЗ факультету історії, політології та національної безпеки, а також навчально-методичний супровід програми відповідають сучасним стандартам та створюють належні умови для досягнення цілей і результатів навчання. Ефективна комунікація між гарантом, НПП та ЗО сприяє якісній організації освітнього процесу. Значна увага приділяється виховній та патріотичній роботі. ОП розробляються з дотриманням внутрішніх процедур за участю стейкхолдерів. Забезпечено інформування зацікавлених сторін щодо можливостей удосконалення ОП. Культура якості підтримується через освітні заходи, конференції та взаємодію з роботодавцями, що сприяє професійному розвитку здобувачів. ЗВО забезпечує добрий рівень публічності та прозорості. Інформаційне наповнення сайту університету дозволяє абітурієнтам ухвалювати обґрунтоване рішення щодо вступу на ОП. Учасники освітнього процесу мають доступ до всіх необхідних інструментів для ознайомлення зі своїми правами та обов'язками. Освітня програма представлена на сайті університету, що забезпечує вільне ознайомлення з її змістом.

Недоліки

На ОП не практикуються опитування НПП. Спостерігається формальне віднесення компетентностей та ПР до ОК. В ОП всього 1 тема присвячена НУШ. В деяких силабусах ЕГ міститься застаріла література. В силабусах педагогічних практик не визначено єдиної структури звітів ЗО. Силабуси педагогічних практик за 7 та 8 семестри є фактично ідентичними. В силабусі ознайомлювальної педагогічної практики список рекомендованої літератури не відповідає завданням практики. В НП ОП спостерігається недотримання деяких визначених в Порядку формування освітніх програм та навчальних планів вимог. ЗО 3 та 4 курсів, які були переведені на акредитовану ОП з ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» структурно-логічна схема викладання ОК порушена, а винесення складання академізничі на 2 семестр н.р. разом з сесією та атестацією додатково перевантажує ЗО. ЕГ виявила суттєвий недолік за підкритерієм 3.3., щодо недотримання вимог власного положення та норм законодавства під час визнання РН отриманих на інших ОП. При переведенні ЗО 2-4 курсів були порушені норми законодавства та внутрішнього положення. На платформі Moodle наповнюваність навчально-методичними матеріалами для дистанційного навчання часткова. Структура опитувальників моніторингу якості освіти не передбачає можливості проаналізувати якість реалізації конкретної ОП. Не всі НПП мають 5 фахових публікацій за тематикою ОК, що вони викладають. Не всі ОК ОП мають електронний курс на платформі LMS Moodle. Не всі приміщення ЗВО мають безбар'єрний доступ для осіб з обмеженими можливостями. На сторінці навчально-методичного відділу якості освіти не репрезентовані результати опитувань в розрізі ОП. На сторінці факультету історії, політології та національної безпеки не репрезентована інформація щодо опитувань серед роботодавців ОП та відсутня актуальна інформація щодо опитувань за ОП. Стейкхолдери не повною мірою залучаються до внутрішньо університетських обговорень ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта». На сайті факультету не представлена акредитована ОП, не репрезентовані результати опитувань потенційних роботодавців та відсутня актуальна інформація щодо обговорення результатів опитувань в розрізі ОП. На сайті факультету не відображена інформація щодо переліку пропозицій, які надходили від різних груп стейкхолдерів під час громадського обговорення ОП. На сайті ЗВО відсутня інформація щодо дати публікації проєкту ОП та кінцевого строку подання пропозицій для її подальшого врахування при затвердженні.

Рекомендації

Під час наступного перегляду ОП: уточнити унікальність та її особливості; прибрати не характерні компетентності та ПРН зі змісту силабусів та матриць відповідності; збільшити вивчення тем з НУШ ввівши модуль до ОК педагогічного або методичного блоків; визначити, й розмістити в силабусах практик структуру оформлення звітної документації; привести НП до вимог Порядку формування освітніх програм та навчальних планів підготовки

фахівців; переглянути у НП розподіл часу на ОК при цьому враховувати фактичний час ЗО для опанування дисципліни; оновити силабуси дисциплін і передбачити планові “гостьові” лекції. Перед розглядом проєкту оновленої ОП: систематизувати роботу із стейкхолдерами та залучати їх та ЗО проходити опитування й надавати пропозиції щодо покращення реалізації ОП; запровадити опитування серед НПП; запровадити та оприлюднювати таблицю із отриманими пропозиціями та ступенем їх реалізації; активніше доєднувати стейкхолдерів до процедури внутрішнього обговорення ОП, зокрема, залучати їх до проходження анкетувань; при проведенні анкетувань, репрезентувати отримані результати в розрізі ОП, з винесенням їх на сайт університету та сторінку факультеті. Під час реалізації освітнього процесу: дотримуватися норм закону та власного положення при перезарахуванні РН отриманих на інших ОП та переведенні студентів; посилити орієнтацію публікацій на зміст ОК даної ОП та включити їх до силабусів для використання здобувачами в освітній діяльності. До початку нового 2025-2026 н.р.: внести зміни в анкети для опитування щодо якості освітньої діяльності, які допоможуть удосконалити конкретну ОП. актуалізувати інформацію щодо діяльності наукових шкіл кафедр, які забезпечують ОП; унормувати перелік обов'язкових навчально-методичних матеріалів з ОК для розміщення на платформі дистанційного навчання; уніфікувати наповнення освітніх компонентів на платформі дистанційного навчання згідно «ПОЛОЖЕННЯ про електронний курс освітнього компонента»; продовжити розширення інклюзивного простору в університеті, зокрема встановити пандусну систему в укритті корпусу де проходить навчання за ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта». Щорічно або щосеместрово проводити опитування студентів включаючи питання, що спрямовані на оцінку доступного часу для самостійної роботи.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти у галузі 01 Освіта/Педагогіка за предметними спеціальностями для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній. У ВСО зазначено, що ОП розроблена згідно з вимогами ЗУ Про освіту, Про вищу освіту, Постанови КМУ від 23.11.2011 р. №3141 Про затвердження Національної рамки кваліфікацій (із змінами від 25.06.2020 р.), Національного класифікатора професій ДК 003:2010, Наказу МОН України №260 від 04.03.2024 р. Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). При розробці ОП був врахований Проєкт Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврський) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) розміщений МОН України для громадського обговорення. Так із проєктом співпадають ФК, РН, ЗК із додавання ЗК 11 антикорупційного спрямування. ПК та ПРН проєкту стандарту адаптовані в ОП під нову назву предметної спеціальності. Аналіз проведений ЕГ засвідчує, що інтегральна компетентність та ПРН освітньої програми відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для 6-го кваліфікаційного рівня враховуючи специфіку спеціальності.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОП не передбачає присвоєння професійних кваліфікацій. Але в ОП спостерігається неузгодженість: так в загальній інформації ОП (с. 4) навпроти професійної кваліфікації стоїть прочерк. Однак в 3 розділі (с. 14) зазначається, що при успішному складанні атестаційного іспиту здобувачам вищої освіти надається освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти зі спеціальності Середня освіта (Історія та громадянська освіта) та професійна кваліфікація: Вчитель історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти. Під час зустрічі гарант ОП дала відповідь, що наразі профкваліфікація не присвоюється, а неузгодженість буде усунута під час наступного перегляду ОП. ВСО зазначено, що під час розробки ОП було враховано вимоги Професійних стандартів за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти» № 2736 від 23.12.2020 р. (чинного на момент затвердження чинної редакції ОП) для формулювання ЗК (мовно-комунікативна, предметно-методична, інформаційно-цифрова, психологічна, емоційно- етична, компетентність педагогічного партнерства, інклюзивна, здоров'язбережувальна, прогностична, організаторська, оцінювально-аналітична

компетентності) та визначення ПРН. Також у ВСО зазначено, що планується перегляд ОП в поточному навчальному році для врахування вимог нового професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» від 29.08.2024 р. В ЗВО діє «Порядок присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти» (https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/novy-microsoft-word-document_o.pdf) в якому зазначаються вимоги та порядок присвоєння проф. кваліфікації. Чинний варіант ОП відображає зміни назви предметної спеціальності (Історія та громадянська освіта) внесених Наказом МОН України «Про затвердження переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)» (наказ № 230 від 04.03.2024 р.) (<https://surl.li/rgldgm>).

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП визначає своєю метою підготовку вчителя історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти на основі новітніх досягнень історичної науки та громадянознавчих дисциплін, методики навчання історії та громадянської освіти із застосуванням сучасних форм навчання, які забезпечують набуття загальних, фахових, предметних компетентностей відповідно до законодавчих вимог. Мета ОП відповідає місії університету: створення, збереження та поширення знань в природничій, суспільній, соціальній, гуманітарній і технічній наукових сферах та галузях охорони здоров'я і національної безпеки; формування високоосвіченої, національно свідомої, чесної, небайдужої, творчої особистості, здатної незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства та стратегічним цілям ЗВО відображеним у «Стратегії розвитку ВНУ ім. Лесі Українки» (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/File/2025/01/strategiya-vnu-imeni-lesi-ukrayinky.pdf>). Мета ОП також корелює з місією факультету історії, політології та національної безпеки (<https://surl.li/cc/djroue>), яка полягає у підготовці кваліфікованих конкурентних кадрів у галузі освіти, гуманітарних наук, культури та мистецтва, соціально-поведінкових наук, публічного управління та адміністрування, національної безпеки. Особливістю ОП визначається включення комплексу ОК, які забезпечують формування професійних компетентностей здобувачів освіти, що створює перспективу для викладання курсу громадянської освіти в закладах загальної середньої освіти та те, що ОП генерує професійні компетентності вчителя історії та громадянської освіти. ЕГ відзначає, що такі практики можуть бути притаманними будь-якій іншій програмі цієї предметної спеціальності. Основний фокус ОП теж не дозволяє виділити її унікальність.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ЕГ з'ясувала, що при розробці ОП думка стейкхолдерів щодо мети, компетентностей та ПРН ОП враховувалась. Серед розробників ОП були представники роботодавців (О. Муляр, завкафедри теорії та методики викладання шкільних предметів Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти, В. Бондар, директор департаменту освіти Луцької міської ради) та здобувачі освіти. В систему НАЗЯВО завантажені рецензії роботодавців на актуальну редакцію ОП. Під час фокус-групи роботодавці зазначили, що їх залучали до формування переліку ОК та тем курсових робіт; постійно проводять спільні заходи, конференції, керують студентами на практиці. На сторінці факультету розміщено анкету для відгуків роботодавців (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istoriyi-politolohiyi-ta-natsionalnoyi-bezpeky> - вкладка для роботодавців). Разом з тим, під час фокус-групи роботодавці відповіли, що не проходили означеного опитування. За пропозиціями роботодавців був запроваджений ОК «Інклюзивна освіта», запровадження в ОК з методики викладання громадянознавчої складової та громадянознавчого компоненту в ОП загалом. Під час зустрічей (із ЗО, гарантом, адміністративним персоналом, самоврядуванням) ЕГ було повідомлено, що ЗО проходять велику кількість опитувань. Однак у відкритому доступі оприлюднено тільки загальноуніверситетські опитування (<https://surl.li/zqnbfi>) та одне опитування ЗО даної ОП (<https://surl.li/jiskgq>). Відзначимо, що на сайті факультету (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istoriyi-politolohiyi-ta-natsionalnoyi-bezpeky>) розміщені застарілі опитування. На зустрічі ЗО зазначили, що вони долучилися до обговорення проекту ОП але конкретних пропозицій, які вони вносили не зазначили. Немає їх й у розміщеному на сайті опитуванні. Академічна спільнота також долучена до розробки ОП через рецензування та надання відгуків (рецензія І. Скакальської, завкафедри історії та методики навчання Кременецької обласної ГПА імені Тараса Шевченка завантажена в систему НАЗЯВО); у ВСО зазначено, що на проєкт ОП надав відгук директор Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти П. Олешко. НПП брали участь в обговоренні ОП. Так, під час відкритої зустрічі С. Панишко відзначив, що запропонував зміну назви ОК «Археологія» на «Археологія України» та «Археологічна практика (з виїздом)» на «Польова археологічна практика». Проєкт ОП обговорювався на засіданнях кафедр історії України та археології, всесвітньої історії, вченої ради факультету. Під час фокус групи це підтвердили НПП. В цілому ЕГ підтверджує залучення думки різних груп стейкхолдерів щодо реалізації ОП та врахування цих пропозицій. Разом з тим, ЕГ рекомендує систематизувати роботу із стейкхолдерами: залучати роботодавців, ЗО проходити опитування й надавати пропозиції щодо покращення реалізації ОП; запровадити опитування серед НПП; запровадити та оприлюднювати таблицю із отриманими пропозиціями та ступенем їх реалізації.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Чинна ОП розрахована на потреби ринку праці, в ній враховані тенденції розвитку спеціальності. Зокрема, в ОП враховано зміни назви предметної спеціальності внесених Наказом МОН «Про затвердження переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (<https://surl.li/dyoiel>). Викладачі ОП є фахівцями в своїх галузях знань й враховують під час викладання ОК тенденції розвитку педагогічної та історичної науки, беруть участь в міжнародних проєктах (В. Любчук, О. Дмитроца, тощо), редколегіях зарубіжних наукових журналів (О. Карліна, О. Разиграєв, В. Баран) та стажуваннях. Частина НПП мають досвід педагогічної роботи в ЗЗСО (М. Коць, Л. Сосницька, Н. Кінд-Войтюк, О. Дмитроца, О. Разиграєв, А. Шваб працюють в ЗЗСО), частина НПП співпрацюють з Волинським інститутом післядипломної педагогічної освіти. Наразі, як зазначили роботодавці на фокус-групі, в регіоні немає значної кількості вакансій вчителів історії в ЗЗСО, але враховуючи старіння кадрів та потреби у вчителях-предметниках НУШ підготовка за напрямом ОП є актуальною. Регіональний контекст ОП відображений в ОК Історичне краєзнавство Волині, Історико-краєзнавча практика. Польова археологічна практика. Під час розробки ОП РГ ОП врахувала положення Регіональної комплексної програми розвитку освіти Волинської області на 2024–2028 рр. (<https://surl.li/uohmyt>) та Стратегії розвитку Волинської області на період до 2027 року (<https://surl.li/lxhogo>). У ВСО відзначено та підтверджено гарантом, що в процесі формулювання цілей та ПР ОП враховано зміст аналогічних вітчизняних ОП, зокрема Запорізького НУ, Тернопільського НПУ ім. В. Гнатюка, Житомирського ДУ імені І. Франка тощо. З досвіду ДЗ «Луганський національний університет імені Т. Шевченка» було вирішено об'єднати в одному ОК Методика навчання історії та громадянської освіти, ввести ОК Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу, Ознайомлювальна педагогічна практика, Права і свободи людини, Історія громадянського суспільства, Медіаосвіта та медіаграмотність, Становлення та розвиток демократичного суспільства в Україні, Курсові роботи. Під час формування ОП враховано й досвід подібних за змістом ОП європейських ЗВО, зокрема ОП з історії рівня бакалавра Університету Миколая Коперника в Торуні (<https://surl.li/jtxwyu>); ОП Історія Гданського університету; ОП Історія (спеціальність вчителів) Лодзького університету (<https://www.historia.uni.lodz.pl/oferta-dydaktyczna-instytutu-historii>). Враховано практики університетів, які пропонують вибіркові (факультативні) освітні компоненти відповідно до інтересів здобувачів та їхніх кар'єрних потреб. За результатами аналізу відповідних ОП враховано наступне: введено ОК Інклюзивна освіта, Фізичне виховання, Інформаційно-комунікаційні технології в освіті, Становлення та розвиток демократичного суспільства в Україні, Права і свободи людини, педагогічна практика у ЗЗСО введена у двох семестрах по 8 кредитів.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає критерію 1 у всіх підкритеріях. ОП відображає зміни назви предметної спеціальності (Історія та громадянська освіта) внесених Наказом Міністерства освіти України «Про затвердження переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)» (наказ № 230 від 04.03.2024 р.); відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для 6-го кваліфікаційного рівня враховуючи специфіку спеціальності. ОП відповідає місії, принципам та завданням університету. Проводиться робота зі з'ясування думки стейкхолдерів щодо її реалізації та відбувається врахування цих пропозицій. Мета ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці та галузевого контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Недоліки

Не виділена унікальність ОП. Враховуючи специфіку та універсальність освітньої галузі, це не може бути приводом для зниження оцінки ОП за критерієм. На ОП не практикуються опитування НПП, а опитування роботодавців, хоч і розміщено на сайті університету, але роботодавці його не проходять.

Рекомендації

ЕГ рекомендує: під час наступного перегляду уточнити унікальність та особливість ОП. Перед розглядом проєкту оновленої ОП систематизувати роботу із стейкхолдерами: залучати роботодавців, ЗО проходити опитування й надавати пропозиції щодо покращення реалізації ОП; запровадити опитування серед НПП; запровадити та оприлюднювати таблицю із отриманими пропозиціями та ступенем їх реалізації.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає рівню вищої освіти. Обов'язкові ОК складають 180 кредитів, серед них: цикл загальної підготовки – 17 кредитів; цикл професійної підготовки – 163 кредити, в тому числі 24 кредит на практику; підсумковий атестаційний екзамєн - 1 кредит. На вибіркові ОК відведено 60 кредитів (25%), що відповідає вимогам освітнього законодавства. На ОК відводиться від 2 до 8 кредитів, що відображено в ОП, НП, РП ОК. ОП корелюється з НП як денної форми навчання. НП заочної форм навчання дещо відрізняється. В ньому відсутній ОК Фізична культура (загальна підготовка), а 2 кредити перерозподілені на інші ОК, що регулюється п. 2.7. Положення про організацію освітнього процесу на заочній формі здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/File/2024/10/2024_polozhennya-pro_zfn_red-2.pdf) де 30 заочної форми навчання звільняються від вивчення фізичного виховання.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

В ОП перелічені 11 ЗК, 9 ФК, 11 ПК, 13 РН та 10 ПРН. Обов'язкові ОК включені до ОП в сукупності забезпечують формування всіх визначених компетентностей в тому числі й загальнокультурних та громадянських, досягнення РН та ПРН. Компетентності, РН та ПРН в матрицях відповідностей та силабусах співпадають. Аналізуючи відповідність компетентностей, РН, ПРН освітнім компонентам ЕГ відзначила, що в ряді випадків спостерігається формальне віднесення компетентностей та РН до ОК. Так, в багатьох ОК історичного та громадянсько-назавчого блоків зазначені РН 3, ПРН 7 (ОК 14, 21, 22, 24, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35) при цьому в тематиці, завданнях та самостійній роботі немає питань пов'язаних з методикою, освітнім процесом чи розгляду шкільних курсів. Відзначимо, що в силабусах більшої частини ОК поряд із компетентностями, РН та ПРН які ОК дійсно забезпечує, зазначені РН які не відображені в їх тематиці та завданнях. Зміст освітньої програми має чітку структуру, всі ОК становлять логічну взаємопов'язану систему, що відображено в структурно-логічній схемі. ЕГ зауважує, що для 30 з та особливо 4 курсів, які були переведені на акредитовану ОП з ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» (детально в розділі «Інші спостереження») структурно-логічна схема викладання ОК порушена. Так, до сьогодні 30 не склали академізницю (графік наданий на запит ЕГ), відповідно 30 не виконали пререквізити для наступних ОК, особливо це стосується громадянсько-назавчої складової, в тому числі для проходження педагогічних практик в 7 та 8 семестрах.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Стандарт вищої освіти за даною спеціальністю відсутній. ОП визначає предметну область так: 01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта). Як об'єкт вивчення зазначений освітній процес у ЗЗСО (навчання учнів/учениць) історії та громадянської освіти). Цілі навчання: формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей вчителя ЗЗСО, необхідних для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності. Теоретичний зміст предметної області: система наукових теорій, концепцій, принципів, підходів, категорій, понять і методів, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їхніх сегментів, процесів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, духовних, соціальних економічних, правових аспектів у конкретному просторовому та часовому періоді; форми і способи функціонування громадянина в політичному, правовому, економічному, соціальному та культурному полі демократичної держави; новітні психолого-педагогічні теорії, сучасні методики навчання історії та громадянської освіти у закладах загальної середньої освіти, достатніх для формування предметних компетентностей. ЕГ вважає, що перелік освітніх компонентів ОП відповідає предметній області До обов'язкових дисциплін ОП входять загальноуніверситетські ОП – 20 кредитів; ОК психолого-педагогічного блоку – 43 кредити (разом із практиками); 12 кредитів – методика викладання та курсові роботи із методики викладання; 79 кредитів історичної підготовки (разом з практиками); 25 кредитів ОК громадянсько-назавчого спрямування; 1 кредит – атестаційний іспит Позитивною практикою є акцент на збереженні здоров'я учасників освітнього процесу (ОК Фізичне виховання, Охорона життя і діяльності учасників освітнього процесу). Дані висновки підтверджується роботодавцями, що долучалися до реалізації ОП та здобувачами ОП, які стверджують, що освітній процес спрямований на змістову та практичну складову майбутньої фахової діяльності вчителя історії та громадянської освіти та відповідає їх інтересам. Разом з тим, ЕГ звертає увагу на деякі факти: в ОП всього 1 тема присвячена НУШ (Тема 27 ОК 10 Методика навчання історії та громадянської освіти). ЕГ вважає що слід більше уваги приділити цій темі, адже на сьогодні НУШ досягла 7 класу, а на момент випуску ОП вже перейде у старшу школу; в деяких

силабусах ЕГ виявила застарілу літературу. Так в сиلابусі ОК Курсова робота з історії та методики її навчання містяться позиції: Баханов К. О. Інноваційні системи та моделі навчання історії в школі. Запоріжжя: Просвіта, 2004. 328 с., Десятов Д, Використання соціальних сервісів Веб 2.0 на уроках історії. Історія в школі. 2008. № 3. С. 43, тощо – 48., в яких 30 рекомендуються інновації 20 річної давнини; ОК Основи економічних знань – значна кількість літератури 20 річної давнини.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура і зміст ОП передбачає можливість для формування ІОТ здобувачів освіти: відповідно до навчального плану на вибіркові дисципліни відведено 60 кредитів – 25 % від загальної кількості кредитів, що відповідає встановленим вимогам. На сайті ЗВО розміщене Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти ВНУ (<https://cutt.ly/WeMICMix>). Згідно з ним вибір ВОК відбувається у навчальному році, що передусь навчальному року вивчення цих ОК. Інформування здобувачів вищої освіти про ВОК та їх зміст відбувається через Каталог вибірових дисциплін, який навчальний відділ повинен оприлюднити на сайті Університету до 01 лютого поточного навчального року. Студент має право обрати будь яку дисципліну з нього. Каталог представляє собою окремі переліки ВОК поданих кафедрами та розміщеними на сторінках ОП (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/serednya-osvita-istoriya-ta-hromadyanska-osvita-plan-zatv-2020-r-zi-zminamy-2024-r>). При виборі здобувачами освіти ВОК НПП кафедр проводять презентаційні заходи щодо своїх ВОК. Упродовж квітня-травня студенти денної та заочної форм навчання здійснюють вибір ОК у системі «ПС-Журнал успішності-Web». Формування спеціалізованих груп відбувається з врахуванням встановленої мінімальної чисельності студентів у групі – не менше як 15 осіб. У разі неможливості формування мінімальної кількості групи, здобувачі, що обрали цей ВОК здійснюють повторний вибір у системі із переліку ОК, групи на вивчення яких уже сформовані. При невчасному (відсутньому) обранні ВОК деканат самостійно прикріплює 30 до однієї зі сформованих груп. Обраний ОК можуть вивчати здобувачі з однієї академічної групи або такі спеціалізовані групи можуть бути створені зі здобувачів освіти різних груп ОП, що підтверджується аналізом розкладу академічних груп та словами 30. Вибіркові освітні компоненти дозволено вивчати і в Університеті, і в інших ЗВО. Під час проведення фокус-груп здобувачі освіти підтвердили описану процедуру обрання ВОК. Також здобувачі освіти відповідно до своїх наукових зацікавлень можуть обирати теми курсових робіт. Студенти мають право на академічну мобільність, яке можна здійснити відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/File/2024/05/Положення%20про%20реалізацію%20права%20на%20акад.%20моб.%202024.pdf>); обирати місце проходження практик.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка регулюється: Положенням про організацію освітнього процесу на першому та другому рівнях (<https://surl.li/mgfkcr>), Положенням про проведення практики 30 (<https://surl.li/bqltbp>). На ОП передбачено 24 кредити на практики: польова археологічна практика (2 сем., 3 кред.), ознайомлювальна педагогічна практика (4 сем., 3 кред.) історико-краєзнавча практика (5 сем., 2 кред.), педагогічна (7 сем., 8 кред.), педагогічна 8 (8 сем., 8 кред.). Практикам передують теоретичні курси, які їх забезпечують. Зміст практик відображений в сиلابусах (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/serednya-osvita-istoriya-ta-hromadyanska-osvita-plan-zatv-2024-r>) й забезпечує досягнення ПРН та необхідних для спеціальності знань та навичок. Договір про проходження педагогічних практик розміщені на сайті навчального відділу (<https://surl.li/qbfwux>). Роботодавці від баз практики підтвердили успішне проходження практики здобувачами освіти в школах регіону. Студенти також висловили задоволення якістю практичної підготовки під час зустрічі. У оприлюдненому на сторінці університету опитуванні 30 ОП питання щодо практики відсутні (<https://surl.li/rzjmpf>). ЕГ відзначає, що в наданих на запит звітах з педагогічної практики немає єдиною структури, яка втім не визначена й в сиلابусах практик. Силябуси педагогічних практик за 7 та 8 семестри є фактично ідентичними, й не зрозуміла різниця між ними. Зі слів гаранта ОП різниця в практиках полягає в тому, що в 7 семестрі здобувачі проходять практику в 5-9 класах, а в 8 семестрі – в старших класах ЗЗСО, а силябуси практик будуть змінені під час найближчого перегляду. В сиلابусі ознайомлювальної педагогічної практики список рекомендованої літератури не відповідає завданням практики. Так, наприклад, серед завдань є Психолого-педагогічний аналіз та психодіагностика учня, в той час як в списку літератури немає жодної позиції з психолого-педагогічної літератури, а представлені майже виключно навчальні програми з предметів ЗЗСО 1 нормативні акти. Єдине посилання на Методичні рекомендації щодо організації та проведення психолого-педагогічної практики у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. (URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/2022>.) веде на сторінку навчально-методичної ради де означених рекомендацій немає. Також, метою практики визначається закріплення теоретичних знань з циклу гуманітарної... підготовки,... а також збір матеріалу для виконання ... і випускних кваліфікаційних робіт (проектів), яких на ОП не передбачено. Окрім того, ЕГ вважає, що 30 4 курсу, у зв'язку з переходом з іншої ОП та наявною академічністю до кінця не вивчили ОК з пререквізитів педагогічних практик 7-8 курсу (Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу, Сучасна історія країн Західної Європи та Америки, Соціологія особистості, Основи економічних знань, Медіаосвіта та медіаграмотність (складання академічності передбачено на травень-червень 2025 р.), й були не повністю підготовлені до проходження зазначених практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Виходячи зі змісту ОП можна зробити висновок, що вона спрямована на набуття навичок soft skills: критично мислити, вміти реалізовувати свої громадянські права і обов'язки як члена суспільства, цінувати різноманітність мов і культур, поважати демократичні, культурні цінності, конструктивно реагувати на конфліктні ситуації і сприяти порозумінню, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, діяти креативно, тощо. Ці навички реалізуються під час вивчення нормативних ОК, проходження практик, в ході вивчення ВОК, що урізноманітнюють набуття soft skills згідно з інтересами і потребами ЗО; під час гостьових лекцій, участі в конференціях, засіданнях проблемних груп, круглих столах, за активної участі ЗО у студентському самоврядуванні, громадській та волонтерській діяльності, благодійних ярмарках, тижні факультету, відвідуванні музеїв, бібліотеки. На ОП є ОК загальноуніверситетського циклу «Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу», «Іноземна мова», «Фізичне виховання». Здобувачі освіти можуть долучатися до роботи органів студентського самоврядування, гуртків та спортивних секцій, що діють в університеті, розвивати навички лідерства та роботи в команді. Представники самоврядування та студенти під час фокус-груп підкреслили різноманітні можливості щодо формування соціальних навичок які надає університет. В силабусах ОК відзначені такі форми оцінювання як дебати, робота в малих групах, дискусія, ЗО під час зустрічей зазначили про використання НПП інтерактивних методів навчання, що сприяє формуванню м'яких навичок. Окрім того, самі по собі ОК історичного та громадянсько-ознавчого блоків сприяють формуванню таких навичок.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг ОП та окремих ОК регламентований Порядком формування ОП та НП підготовки фахівців за першим, другим та третім рівнями вищої освіти денної та заочної форм навчання (<https://cutt.ly/pe36F4r2>). В положенні зазначено що на один навчальний семестр відводиться, як правило, 30 кредитів. Обсяг аудиторного навантаження за освітніми ступенями бакалавр (денної форми) становить, як правило, від 1/3 (34 %) до 1/2 (50 %) від загального обсягу. Тижневе аудиторне навантаження для бакалавра – від 18 до 26 годин. Рекомендований обсяг ОК для рівнів бакалавр, як правило, 4 і більше кредитів ЄКТС. Планування ОК обсягом 3 кредити здійснюється у виняткових випадках. Окремий виняток – ОК «Фізичне виховання», який має обсяг 2 кредити. Планування ОК обсягом 3 кредити можливе, як виняток, у циклі загальної підготовки. Сумарна кількість форм контролю не має перевищувати 8. Варто відзначити, що у 2025 р. відбулося оновлення цього положення (<https://surl.lu/vfveoi>). ЕГ зазначає, що у даному та інших положеннях не вказано яким чином ЗВО визначає реальний обсяг навантаження ЗО. В НП ОП спостерігається недотримання деяких визначених в Порядку вимог. Так, окрім Фізичного виховання, 2 кредити має ОК Історико-краєзнавча практика, а 3 кредити мають ОК як загальної так і фахової підготовки (ІКТ в освіті, Інклюзивна освіта, Історичне краєзнавство Волині тощо; всього 10 ОК). Також є ОК аудиторне навантаження яких менше 1/3 від загального (ІКТ в освіті) так і значна кількість ОК що перевищують 50% такого навантаження (Методика навчання історії та ГО, Історія історичних знань, Давня та середньовічна історія України тощо). Зміст самостійної роботи з вивчення конкретної ОК визначається силабусах ОК. У ВСО зазначено, що для моніторингу ситуації з реальним навантаженням ЗО на ОП кураторами академічних груп проводяться бесіди, а студенти, під час зустрічі висловили, що в цілому їм вистачає часу. В опитуванні ЗО ОП питання про реальне навантаження не містилося (<https://surl.li/ibfmmp>). Аналізуючи силабуси ОК ЕГ відзначила, що виділеного часу для опанування ЗО деяких ОК недостатньо. Так на ОК Історія Азії та Африки середніх віків та нового часу та Історія країн Зах. Європи та Америки нового часу (по 4 кредити) заплановано 38 та 39 тем відповідно. На деякі теми (тема 22 ОК 26; Тема 2. ОК 24) передбачено проведення практичного заняття й не передбачена самостійна робота для підготовки до нього. Схожа ситуація спостерігається й за іншими ОК історичної підготовки (Суч. історія країн Зах. Європи та Америки – 29 тем/4 кредити, Суч. історія країн Азії та Африки – 25 тем/4 кредити тощо). Окрім того, у зв'язку із переведенням ЗО 2-4 курсу з іншої ОП (детально в розділі «Інші спостереження») їм потрібно скласти академізницю, яка для 3 та 4 курсу складає 19 та 20 кредитів. Всі форми контролю зі складання академізниці заплановані на травень та червень поточного року (для всіх курсів). Це збігається із сесією ЗО та підготовкою до атестації для 4 курсу. Це на думку ЕГ додатково перевантажує ЗО.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

На ОП підготовка здобувачів за дуальною формою здобуття освіти не здійснюється. Практикоорієнтованість ОП забезпечується через проведення практичних та семінарських занять, опанування сучасних інформаційних технологій в межах ОК; проходження практик, які дозволяють студентам застосовувати отримані професійні компетентності; проєктну діяльність, що має прикладне значення під час вивчення дисциплін; залучення до освітнього процесу фахівців, які мають досвід практичної діяльності; залучення здобувачів до наукових гуртків, наукових досліджень, які мають прикладний характер, проведення тематичних екскурсій.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, зокрема: 3 Міцне здоров'я (ОК Фізичне виховання); 4 Якісна освіта (сукупність ОК); 9 Інновації та інфраструктура: ЗВО забезпечує ЗО розвиненою інфраструктурою для здобуття освіти, відпочинку, проживання; 16 Мир та справедливість: ОК Права і свободи людини дозволяє забезпечити доступ ЗО до інформації і захистити основні свободи відповідно до законодавства і міжнародних угод.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ зауважує, що за підкритерієм надана оцінка по структурі нової ОП, яка була подана на акредитацію. Застереження пов'язані із процедурою та наслідками переведення ЗО 2-4 курсів на ОП викладені під час аналізу критерію та в розділі «Інші спостереження». ОП повністю відповідає критерію 2 у підкритеріях 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.6, 2.8, 2.9 та частково - підкритеріям 2.5 та 2.7. Виявлені в критерії недоліки не є суттєвими (не містяться в переліку суттєвих недоліків), й на думку ЕГ, можуть бути виправлені під час найближчого перегляду. ЕГ оцінює критерій на рівні В. ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» є структурованою та збалансованою та дозволяє досягти цілей та ПРН. Зміст ОП відповідає предметній області, структура ОП передбачає можливість для формування ІОТ здобувача освіти, ОП спрямована на набуття навичок soft skills. Позитивною практикою є акцент на збереженні здоров'я учасників освітнього процесу (ОК Фізичне виховання, Охорона життя і діяльності учасників освітнього процесу).

Недоліки

В ряді випадків спостерігається формальне віднесення компетентностей та ПРН до ОК. В силабусах більшої частини ОК поряд із компетентностями, РН та ПРН які ОК дійсно забезпечує, зазначені РН які не відображені в їх тематиці та завданнях. В ОП всього 1 тема присвячена НУШ. В деяких силабусах ЕГ міститься застаріла література. В силабусах педагогічних практик не визначено єдиної структури звітів ЗО. Силабуси педагогічних практик за 7 та 8 семестри є фактично ідентичними, й не зрозуміла різниця між ними. В силабусі ознайомлювальної педагогічної практики список рекомендованої літератури не відповідає завданням практики. В НП ОП спостерігається недотримання деяких визначених в Порядку формування освітніх програм та навчальних планів вимог: окрім Фізичного виховання 2 кредити має ОК Історико-краєзнавча практика, а 3 кредити мають ОК як загальної так і фахової підготовки; є ОК аудиторне навантаження яких менше 1/3 від загального (ІКТ в освіті) так і значна кількість ОК що перевищують 50% такого навантаження. Часу для опанування ЗО деяких ОК недостатньо. Так на ОК Історія Азії та Африки середніх віків та нового часу та Історія країн Зах. Європи та Америки нового часу (по 4 кредити) заплановано 38 та 39 тем відповідно. На деякі теми (тема 22 ОК 26, та Тема 2. ОК 24) передбачено проведення практичного заняття й не передбачена самостійна робота для підготовки до нього. ЗО 3 та 4 курсів, які були переведені на акредитовану ОП з ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» (детально в розділі «Інші спостереження») структурно-логічна схема викладання ОК порушена. Так, до сьогодні ЗО не склали академізміну, відповідно ЗО не виконали пререквізити для наступних ОК, особливо це стосується громадянсько-наукової складової, в тому числі для проходження педагогічних практик в 7 та 8 семестрах. Винесення складання академізміну на 2 семестр н.р. разом із сесією та атестацією додатково перевантажує ЗО.

Рекомендації

Під час найближчого перегляду ОП: прибрати не характерні компетентності та ПРН зі змісту силабусів та матриць відповідності; переглянути зміст ОП та збільшити вивчення тем НУШ ввівши модуль до ОК педагогічного або методичного блоків; оновити рекомендовану літературу в силабусах ОК; переглянути силабуси практик надавши ЗО актуальну й корисну літературу для виконання завдань практик; визначити й зазначити в силабусах різницю в педагогічних практиках 7 та 8 семестрів; визначити, й розмістити в силабусах практик структуру оформлення звітної документації; привести НП до вимог Порядку формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання; переглянути у НП розподіл часу на ОК при цьому враховувати фактичний час ЗО для опанування дисципліни. Щорічно або щосеместрово проводити опитування студентів включаючи питання, що спрямовані на оцінку доступного часу для самостійної роботи.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ВНУ ім. Лесі Українки у 2024 році розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році (<https://ips.ligazakon.net/document/view/RE41724?an=1>). Разом із переліком документів, необхідних для вступу, містяться на інформаційній сторінці університету (<https://vstup.vnu.edu.ua/approved-rules-of-admission-to-the-university/>), вони є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому містять: перелік конкурсних пропозицій, за якими здійснюється прийом; порядок проведення конкурсного відбору та строки зарахування вступників; перелік конкурсних предметів, з яких вступники мають подавати результати ЗНО/НМТ; порядок і строки прийому заяв і документів; порядок проведення вступних випробувань; вичерпний порядок обчислення конкурсного балу; іншу важливу інформацію. На сайті приймальної комісії розміщені умови вступу для 2024 р.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Для здобуття вищої освіти на ОП, згідно Порядку прийому на навчання, приймаються вступники на основі ПЗСО за результатами НМТ 2022, 2023, 2024 рр. ЗНО 2021 р. за вибором та мотиваційного листа. ЕГ відзначає, що абітурієнтам доступний репозитарій мотиваційних листів, вимоги та критерії їх оцінювання (<https://vstup.vnu.edu.ua/motyvatsiynny-lyst/>). Особливість ОП враховується у коефіцієнтах предметів НМТ. Так за 2024р., вступникам зараховуються бали НМТ: українська мова - К 0,3, математика - К 0,2, історія України - К 0,5, одного з шести предметів на вибір, де найбільший коефіцієнт мали іноземна мова/ географія/українська література - К 0,3 (<https://vstup.vnu.edu.ua/середня-освіта-історія-правознавств/>). Правилами прийому передбачено вступ абітурієнтів на ОП згідно із Спеціальними умовами участі у вступній кампанії для здобуття вищої освіти на основі ПЗСО <https://is.gd/ynXpzU>. На запитання ЕГ відповідальний секретар приймальної комісії пояснив, що технічно можливий прийом абітурієнтів на підставі НРК 5, але такого запиту від факультету не було, тому вступ відбувається тільки на базі ПЗСО.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання РН, отриманих на інших ОП регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/re35BXzk>), Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (<https://cutt.ly/neMUQpAk>). Процедурами відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб та надання їм академічної відпустки (<https://cutt.ly/je350MNQ>). Доступність цих документів для учасників освітнього процесу забезпечується їх оприлюдненням на офіційному сайті університету (<https://surl.li/remano>). Процедура визнання результатів, отриманих на інших ОП здійснюється на основі ЄКТС, є чіткою та зрозумілою та відповідає вимогам законодавства. Рішення щодо визнання навчальних результатів, отриманих у формальній освіті, ухвалює створена розпорядженням декана комісія. Прикладом процедури визнання результатів отриманих на інших ОП є переведення ЗО 2-4 курсу з ОП ID 32550 «Середня освіта. Історія, правознавство» (детально в розділі «Інші спостереження»). Предметною комісією були перезараховані подібні ОК попередньої ОП, та були призначені контрольні заходи із складання академізніці (документи надані на запит ЕГ). Аналізуючи проведену процедуру ЕГ виявила порушення вимог розділу 4 п.1 та 5 Положення МОН про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у ЗВО, та надання їм академічної відпустки (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0509-24#n35>) та п. 4.3. та 4.5. Процедур відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб та надання їм академічної відпустки у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/je350MNQ>). Так, в означених НПА зазначено, що переведення ЗО на іншу ОП відбувається на підставі особистої заяви ЗО. Однак під час зустрічі ЗО чітко зазначили що ніяких заяв на переведення вони не писали (відео зустрічі 4 від 5.10). За словами ЗО, декана, гаранта ОП був проведений загальний збір ЗО із представників самоврядування де вони погодились на переведення на іншу ОП. Як зазначено в наказі на переведення наданого за запитом ЕГ, підставою для переведення є службове подання декана. При цьому, як зазначено в НПА, обов'язковими умовами переведення є попереднє або в строк до шести місяців після переведення виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг

незарахованих освітніх компонентів на день допуску до занять не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС). В той час як ЗО досі не зарахована академізниця. Також ЕГ у наданих протоколах не побачила для ЗО 4 курсу перезарахування або в планах складання академізниці ОК Курсова робота з громадянської освіти та методики її навчання. Незрозуміло й перезарахування ОК Вступ у спеціальність та Методика навчання історії та громадянської освіти, адже в попередній ОП не розглядалася низка тем громадянсько-освітнього блоку.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/neMUQpAk>). Загальний обсяг ОК ОП, що можуть бути зараховані ЗО за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 % ОП. Визнанню можуть підлягати РН, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, його окремому розділу, темі, індивідуальному завданню, курсовій роботі, контрольній роботі тощо, які передбачені силябусом ОК. Визнання РН розповсюджується на обов'язкові та вибіркові ОК. Зарахування РН неформального та/або інформального навчання відбувається на підставі заяви студента на ім'я декана. До заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік РН, набутих під час неформального та/або інформального навчання, а також результати контролю. У разі наявності в ЗО РН з ОК, які він набув самостійно протягом інформальної освіти, він вказує це в заяві з проханням призначити позачерговий підсумковий контрольний захід та надає резюме з відповідною інформацією. Наказом декана факультету створюється предметна комісія, яка проводить валідацію знань ЗО. Вона розглядає надані документи, проводить аналіз їх відповідності силябусу ОК, проводить співбесіду зі ЗО та ухвалює одне з рішень: визнати, не визнати або частково визнати РН, призначити вид підсумкового оцінювання й встановлює час підготовки (від 10 до 20 днів в залежності від типу атестації). За результатами валідації Предметна комісія формує протокол, у якому міститься висновок для деканату стосовно визнання чи невизнання РН, отриманих під час неформальної та/або інформальної освіти. У разі негативного висновку Предметної комісії ЗО має право звернутися з апеляцією до проректора з навчальної роботи та рекрутації Університету. Відповідно до його рішення створюється апеляційна комісія у складі: проректора з навчальної роботи та рекрутації; декана факультету; НПП, які є фахівцями відповідного профілю і не входили до Предметної комісії; представника студентського самоврядування. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає рішення яке є остаточним. Ці процедури не суперечать Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти затвердженому МОН України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0328-22#Text>). На зустрічах з ЕГ здобувачі освіти продемонстрували обізнаність із можливостями неформальної / інформальної освіти. Під час реалізації ОП визнання результатів неформального та/або інформального навчання відбувається. Так, згідно ВСО, здійснено перезарахування результатів педагогічної практики ЗО, які працюють у ЗЗСО та навчаються за індивідуальним планом.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає вимогам критерію 3 у підкритеріях 3.1, 3.2, 3.4. За підкритерієм 3.3. – виявлений суттєвий недолік. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті університету. Позитивною практикою є чітко виписані процедури зарахування РН, отриманих під час академічної мобільності, інших ОП та неформальній освіті.

Недоліки

ЕГ виявила суттєвий недолік за підкритерієм 3.3., щодо недотримання вимог власного положення та норм законодавства під час визнання РН отриманих на інших ОП (3.3.2. переліку суттєвих недоліків). При переведенні ЗО з ОП ID 32550 «Середня освіта. Історія, правознавство» на чинну ОП були порушені норми та процедури Положення МОН про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у ЗВО, та надання їм академічної відпустки, в частині того що переведення відбувається на підставі особистої заяви ЗО та те, що «обов'язковими умовами переведення є попереднє або в строк до шести місяців після переведення виконання зарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання», що також відображено у п. 4.3, 4.5 Процедур відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб та надання їм академічної відпустки у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Рекомендації

ЕГ рекомендує дотримуватися норм закону та власного положення при перезарахуванні РН отриманих на інших ОП та переведенні студентів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень Е

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

За результатами акредитаційної експертизи можна стверджувати, що організація освітнього процесу в ЗВО унормована локальними актами, які розроблені з урахуванням чинного законодавства й оприлюднені на сайті (<https://surl.li/nfjaxf>). Згідно «Положення про організацію освітнього процесу...» мовою освітнього процесу в ЗВО є державна мова. Форми, методи навчання та викладання передбачені в ОП корелюються з нормами Положення про організацію освітнього процесу ...» (<https://surl.li/ugiyui>), відповідають принципам академічної свободи, студентоцентрованого підходу, переносять фокус освіти з викладача на здобувача, що сприяє досягненню задекларованої в ОП мети. Втілення студентоцентрованого підходу передбачає повагу та врахування розмаїтості здобувачів та їх потреб; застосування різних способів подачі матеріалу; адаптоване використання кейс-методів, ділових ігор, роботи в малих групах, дебатів тощо; регулярне оцінювання і коригування дидактичних методів з різних дисциплін; заохочення у здобувачів креативного мислення; наявність належних механізмів та процедур реагування на скарги ЗО. Студентоцентрований підхід забезпечується можливостями формувати індивідуальну освітню траєкторію, вільного вибору індивідуальних завдань, тематики наукових досліджень, зарахування результатів неформальної освіти, навчання на інших ОП. Аналіз змістового наповнення силабусів ОК (<https://surl.li/anthyi>), розроблених відповідно до «Пояснювальної записки до складання силабусу освітнього компонента (сформовано на основі рекомендацій НАЗЯВО)» (<https://surl.li/uljavj>) дозволяє констатувати реалізацію НПП принципів академічної свободи щодо обрання методів, технологій навчання спрямованих на досягнення мети та ПРН ОП, розв'язання конкретних завдань ОК, формування конфігурації ЗК, ФК, ПРН, які визначені для кожної ОК. НПП використовують сучасні інноваційні методи та цифрові інструменти, що підтверджено під час зустрічей зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками. У процесі викладання дисциплін враховуються пропозиції здобувачів щодо змісту і наповнення тем окремих дисциплін. Здобувачі назвали конкретні приклади такої практики (зустріч 4 зі здобувачами, зустріч 8 з представниками студентського самоврядування) Рівень задоволеності здобувачів обраними викладачами методами навчання і викладання вивчається через проведення опитувань щодо якості освітнього процесу (<https://surl.li/ccibbtv>). Результати опитувань свідчать про належний рівень задоволеності здобувачів професіоналізмом НПП, організацією освітнього процесу в ЗВО в цілому. Аналізу в розрізі конкретної ОП у вільному доступі немає, хоча під час зустрічей здобувачі висловлювали позитивні відгуки щодо інноваційних підходів організації й здійснення освітнього процесу на ОП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу...» (<https://surl.li/ugiyui>) та «Пояснювальної записки до складання силабусу освітнього компонента» (<https://surl.li/uljavj>) документом, в якому відображено взаємну відповідальність викладача і здобувача освіти, зазначено процедури (у т.ч. стосовно deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) зміст курсу, є силабус. На сайті З кожної обов'язкової ОК ОП оприлюднено силабуси (<https://surl.li/anthyi>), які погоджені з гарантом і затверджені на засіданнях кафедр до початку навчального року. На зустрічах з НПП (зустріч 3), здобувачами (зустріч 4, 8), адмінперсоналом (зустріч 7) ЕГ отримала підтвердження, що НПП на першому аудиторному занятті кожної дисципліни інформують ЗО про цілі, зміст та очікувані результати, форму підсумкового оцінювання та критерії оцінювання. Для налагодження комунікації учасникам освітнього процесу створено верифіковані акаунти Moodle, оперативна інформація надається через Microsoft Teams, кураторів, соціальні мережі

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

В ЗВО розроблені і реалізуються заходи спрямовані на забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, що корелюється з стратегією розвитку закладу (<https://surl.li/zhfczl>), нормативними локальними

актами (<https://surl.li/nfjafx>). В структурі закладу функціонує науково-дослідна частина, яка згідно Положення про НДЧ ЗВО ініціює та координує інноваційну, наукову діяльність університету, який спрямований на створення нового, експериментально-обґрунтованого знання через наукові дослідження (<https://surl.li/ddruru>) Реалізація ОП спрямована на досягнення задекларованої мети й передбачає використання дослідницьких методів навчання (проблемно-орієнтованого навчання, навчання на основі проєктів, вивчення кейсів, методів моделювання тощо), виконання пошукових завдань, написання курсових робіт, що відображено в проаналізованих ЕГ силабусах ОК та підтверджено на зустрічах з фокус-групами (зустріч 3,4,7,8) В ЗВО створено Наукове товариство аспірантів та студентів, секція якого також діє на факультеті історії, політології та національної безпеки, принципом діяльності якого згідно п.1.3. «Положення про НТАіС» є органічний зв'язок навчання і науково-дослідної роботи. НДЧ, НТАіС, кафедри є ініціаторами проведення на базі ЗВО щорічних Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, студентів та аспірантів «Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук», Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів «Україна у світовому просторі: минуле і сучасність», Міжнародної науково-практичної конференції студентів і аспірантів «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» і залучення до участі в них ЗО. Згідно Календаря проведення науково-практичних конференцій, наукових семінарів і круглих столів у ЗВО у 2025 році (<https://surl.li/tmrqun>) на ФІПНБ заплановано Всеукраїнську науково-практичну конференцію «XIV політологічні читання імені професора Богдана Яроша», Всеукраїнський круглий стіл «Українська історія в публічному просторі», тематика яких дотична до змісту ОК ОП, наукових інтересів НПП ОП.У ЗВО видаються у збірники «Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук» <https://cutt.ly/qPPU8AJ>, «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» <https://cutt.ly/iPPUX25>; «Україна у світовому геополітичному та культурному просторі» <https://cutt.ly/QPUhNbD>), які забезпечують можливість публікувати результати своїх досліджень ЗО та НПП ОП Під час зустрічі 8 ЕГ отримала підтвердження дієвості та множинності каналів інформування ЗО з можливостями реалізації науково-дослідницького вектору в рамках освітньої діяльності ЗВО в цілому і ОП, зокрема. Здобувачі та НПП мають вільний доступ до ресурсів, які забезпечують здійснення наукової діяльності (огляд матеріально-технічної бази, зустріч 3,4,7,8) На основі аналізу силабусів ОК ОП ЕГ встановлено зв'язок тематики наукових досліджень більшості НПП з предметною областю дисциплін.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ЗВО розроблена система нормативних документів, що вказують на необхідність поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, регулярного оновлення змісту освіти на підставі моніторингу та періодичного перегляду ОП, змісту ОК, з урахуванням новітніх наукових досягнень («Положення про організацію освітнього процесу ...» (<https://surl.li/ugiyui>)), «Положення про порядок рекомендації навчальних, виробничо-практичних, довідкових, картографічних видань, засобів навчання і навчального обладнання...» (<https://surl.li/seqsv>), «Пояснювальна записка до складання силабусу освітнього компонента ...» (<https://surl.li/uljavj>), «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань ...» (<https://surl.li/hrplxa>). Зміст ОК регулярно обговорюється на засіданнях кафедр, науково-методичній комісії факультету та науково-методичній раді ЗВО. Навчальні матеріали проходять попередню експертизу, відповідно до нормативних положень ЗВО. Зустрічі з НПП, здобувачами показали, що викладачі є мотивованими, активними у науковій та викладацькій роботі, за результатами міжнародних наукових стажувань імплементують сучасні практики у галузі історії та методики її викладання в освітній процес та долучають до них здобувачів під час семінарських занять та практик. При формуванні переліку та змісту ОК враховуються рекомендації навчально-методичного відділу якості ЗВО, стейкхолдерів та здобувачів, орієнтуючись на їх потреби та новітні наукові досягнення, позитивні практики, зокрема міжнародні. Аналіз змісту силабусів освітніх компонентів показав, що в більшості враховано нові досягнення та практики за спеціальністю: зміст актуальний, література, рекомендована для студентів, містить нові видання, зокрема напрацювання НПП, котрі забезпечують ОП, посилання на актуальні Інтернет-платформи, що дозволяють відстежувати сучасний стан предметної області ОК, інноваційні підходи наукового доробку стосовно змісту ОП. Проте, в силабусах ОК17, ОК20, ОК21, ОК37 в списках рекомендованої літератури вказані застарілі джерела (1996-2010 рр.) Силабуси за ОК розробляються для здобувачів конкретного курсу та орієнтовані на студента. Під час зустрічей з НПП (зустріч 3), адмінперсоналом (зустріч 8), гарантом ЕГ отримала підтвердження тези з відомостей СО (С.15) про щорічне оновлення змісту ОК. ЕГ не може засвідчити наявність зазначеної вимоги в локальних нормативних актах ЗВО та дотримання її в процесі реалізації ОПП, так як ОП введена в дію в поточному навчальному році.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація освітньої та наукової діяльності згідно стратегії розвитку ЗВО, програми її реалізації є чинником конкурентоспроможності, інтеграції закладу в європейський освітній простір (<https://surl.li/ijyblr>) В ЗВО функціонують інституційні осередки (відділ міжнародних зв'язків, науково-дослідна частина, НТАіС), які організовують та координують міжнародну співпрацю, забезпечують інформаційний супровід, зокрема, інформують НПП і ЗО про можливості навчання та стажування за кордоном, міжнародні конкурси, консультують щодо оформлення заявок на участь у міжнародних проєктах. Передумовами для участі науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти в межах реалізації освітньої програми у міжнародній академічній мобільності, наукових та освітніх проєктах є налагоджена співпраця ЗВО із закордонними закладами вищої освіти. У 2022 р. ЗВО підписав Велику хартію університетів та приєднався до Magna Charta Universitatum (<https://surl.li/wsgqpm>), у 2023 р. став асоційованим партнером альянсу «COLOURS»(<https://surl.li/evulsre>) Для реалізації академічної мобільності НПП та

здобувачів розроблені «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників...» (<http://surl.li/fkunj>), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу...» (<https://surl.li/mjvmxu>) Право на академічну мобільність ЗО і НПП здійснюється за угодами між ВНУ імені Лесі Українки та іноземними ЗВО, міжнародними договорами про співробітництво в галузі освіти та науки, шляхом участі в міжнародних конференціях, програмах та проектах, з власної ініціативи на основі індивідуальних запрошень (<https://surl.li/mjvmxu>) ЕГ зауважила відсутність у вільному доступі актуальних угод, договорів ЗВО із зарубіжними партнерами. Під час зустрічі 8 з представниками студентського самоврядування ЕГ отримала підтвердження дієвості та множинності каналів інформування ЗО щодо можливостей міжнародної співпраці, зокрема, короткотермінових програм. НПП та здобувачі мають доступ до міжнародних наукометричних баз SCOPUS та Web of Science через бібліотечні ресурси ЗВО, публікують результати своїх досліджень в рецензованих наукових виданнях, зокрема включених до цих баз, та впроваджують їх в освітній процес, в тому числі на ОПП (В. Баран, О. Каліщук, О. Карліна, М. Кучерепа, О. Разиграєв, Л. Стрільчук, А. Шваб, С. Шульга) НПП, котрі викладають на ОП є членами редколегій закордонних наукових видань (В. Баран, О. Карліна, О. Разиграєв), що сприяє інтернаціоналізації. Під час зустрічей з ЕГ учасники освітнього процесу повідомили про наявність доступу до відповідних електронних баз даних.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає вимогам критерію 4 у підкритеріях 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5. Інформація щодо освітнього процесу є доступною та зрозумілою для здобувачів Розроблені силабуси до ОК містять передбачені нормативними актами елементи. У ЗВО за ОП практикують інтерактивні методи навчання, викладачі є активними, вільними у впровадженні інноваційних методів викладання, забезпечують студентоцентризований підхід. У ЗВО напрацьовані позитивні практики, що забезпечують поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП.

Недоліки

На платформі Moodle наповнюваність навчально-методичними матеріалами для дистанційного навчання часткова. Структура опитувальників моніторингу якості освіти не передбачає можливості проаналізувати якість реалізації конкретної ОП.

Рекомендації

Рекомендовано до закінчення 2024-2025 н.р. внести зміни в анкети для опитування щодо якості освітньої діяльності, які допоможуть удосконалити конкретну ОПП. До початку нового 2025-2026 н.р. актуалізувати інформацію щодо діяльності наукових шкіл кафедр, які забезпечують ОП; унормувати перелік обов'язкових навчально-методичних матеріалів з ОК для розміщення на платформі дистанційного навчання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Перевірка досягнень ПРН за ОП здійснюється за результатами поточного та підсумкового модульного контролю. Поточний і підсумковий контроль на ОП регламентуються "Положенням про організацію освітнього процесу..."(<https://surl.li/ugiyui>), "Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів..."(<https://surl.li/hrplxa>), "Положенням про організацію освітнього процесу на заочній формі навчання" (<https://surl.li/wnxlyc>). Поточний контроль здійснюється у таких формах: опитування на практичних (семінарських) заняттях, захист курсових робіт/проектів, матеріалів практик, результатів виконання індивідуальних науково-дослідних завдань. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та підсумкову атестацію. Модульний контроль відбувається після завершення вивчення тем змістового модуля у формі модульного контрольного завдання, модульний контроль не проводиться з тих ОК, де передбачено залік. Підсумковий контроль у формі

семестрового заліку проводиться на підставі результатів виконання протягом семестру всіх видів робіт, передбачених силабусом ОК. Семестровий екзамен передбачає засвоєння ЗО теоретичного матеріалу та практичних умінь і навичок з окремого ОК за семестр і здійснюється під час екзаменаційної сесії. Екзамени та заліки ЗО складають в період заліково-екзаменаційних сесій згідно із затвердженим для ОПП графіком навчального процесу (<https://surl.li/oomvgj>) та розкладом (<https://surl.li/fxevyx>). Підсумкова семестрова оцінка (100 б) з екзамену може виставлятися за результатами поточного (40 б) і модульного контролю (60 б). Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку. Результати складання екзаменів оцінюються за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, а заліків – за шкалою «зараховано», «незараховано» та шкалою ECTS. Згідно п.6.2 «Положення про організацію освітнього процесу...» перелік питань, які охоплюють зміст програми освітнього компонента, критерії оцінювання екзаменаційних завдань визначаються кафедрою, включаються до силабусу освітнього компонента і доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру. Форми контрольних заходів, критерії оцінювання та процедура підрахунку сумарної кількості балів прописуються у силабусах ОК, які оприлюднені й доступні для здобувачів (<https://surl.li/antbyi>). У силабусах прописана політика оцінювання із зазначенням розподілу балів за кожен вид навчальної роботи на різних етапах навчання. Під час зустрічей 4,8 здобувачі зазначили, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання є для них чіткими та зрозумілими, інформування є своєчасним (зокрема за ОПП практикується інформування щодо контрольних заходів (форм, критеріїв, тощо) на початку вивчення кожної дисципліни), наявний зворотній зв'язок із викладачами, кураторами, деканатом.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня за предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) не прийнятий. Розробники ОП орієнтувалися на професійний стандарт вчителя закладу загальної середньої освіти (2020 р.) (відомості СО, С.14). Процедура проведення атестації ЗО регламентована п.7 «Положення про організацію освітнього процесу ...» (<https://surl.li/ugiyui>) та «Положенням про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб...» (<https://surl.li/exvdoz>) Атестація за ОП здійснюється у формі атестаційного іспиту (усно) Атестаційний іспит є формою підсумкової атестації випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка здійснюється після завершення теоретичного та практичного здобуття освіти з метою встановлення відповідності засвоєних ЗО рівня та обсягу компетентностей вимогам ОП, оцінювання досягнень результатів навчання, визначених ОП. Програма атестаційного іспиту (<https://surl.li/szyqdu>) оприлюднюється на сайті факультету історії, політології та національної безпеки не пізніше як за півроку до проведення державної атестації. Білет включає 4 питання: з історії України та всесвітньої історії, методики навчання історії та громадянської освіти, ОК громадянознавчого та ОК психолого-педагогічного циклів. Для підготовки здобувачів вищої освіти до екзамену проводиться консультації (у формі лекцій, індивідуальних занять та консультацій) з усіх включених в освітню програму освітніх компонентів.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регламентується положеннями, які розміщені на сайті ЗВО у вільному доступі у вкладці «Нормативно-правові документи ВНУ імені Лесі Українки» (<https://surl.li/zaixwu>). Поточний контроль здійснюється у таких формах: опитування на заняттях, захист курсових робіт/проєктів, практик, ІНДЗ (якщо передбачено навчальним планом). Форми підсумкових контрольних заходів (залік або екзамен) визначаються ОП і зазначаються в силабусах (<https://surl.li/antbyi>), в яких вказані й форми контрольних заходів, критерії оцінювання всіх видів завдань, робіт. Підсумковий модульний контроль здійснюється за графіком у формі виконання окремих завдань. Розклад проведення контрольних заходів визначається графіком освітнього процесу та оприлюднюється на сайті ЗВО. Підсумковий контроль у формі заліків, іспитів, захисту практики, атестації здійснюються відповідно до розкладу, складеного деканатом ф-ту. Відкритість і прозорість освітнього процесу, доступність для ЗО навчальних планів і силабусів освітніх компонентів, зрозумілість критеріїв оцінювання зумовлюють неупередженість, об'єктивність екзаменаторів, які керуються «Кодексом академічної доброчесності ...» (<https://cutt.ly/zP5C2Jl>) Право ЗО на об'єктивне оцінювання забезпечується також можливістю відмови від оцінки за ОК за результатами поточного контрольного оцінювання; повторного складання НПП або комісії; апеляції. Перескладання ОК дозволяється не більше двох разів: один раз НПП, інший – комісії, створеної деканом факультету. За умови отримання менше, ніж 60 б. при комісії ЗО відраховується із ЗВО. Конфліктні ситуації регулюються «Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій ...» (<https://cutt.ly/je8rnbkW>) Про факти порушення антикорупційного законодавства можна повідомити на сайті ЗВО у розділі «Запобігання та протидія корупції», де є окрема вкладка (<https://cutt.ly/ne8UEGoM>). Під час інтерв'ю викладачі, адміністрація та здобувачі підтвердили поінформованість щодо процедур врегулювання конфліктних ситуацій, оскарження результатів контрольних заходів та той факт, що на ОП випадків конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів не було. Під час щосеместрових опитувань в блоці питань щодо системи оцінювання ЗО підтверджують доступність інформації щодо процедури проведення контрольних заходів (<https://surl.li/jypftr>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ЗВО політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентують нормативні документи: «Кодекс академічної доброчесності (<https://cutt.ly/d4R4ZOT>), Статут ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/fe8rhfEi>) «Положення про Комітет з етики наукових досліджень ...»(<http://surl.li/kpjcjy>), «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності (<http://surl.li/xpvzrn>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти..» (<https://cutt.ly/je8RcX8Q>). Інформування здобувачів про політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності та недопустимість проявів її порушення проводять викладачі, керівники курсових робіт, представники деканату. Під час зустрічей із ЕГ ЗО продемонстрували належний рівень поінформованості щодо політики попередження порушення принципів академічної доброчесності у ЗВО, факультеті. Перевірку на наявність академічного плагіату у програмі StrikePlagiarism (технічне забезпечення на підставі договору з ТОВ ПЛАГІАТ, <https://cutt.ly/Xe8IwWCP>) проходять подані до періодичних видань наукові публікації, курсові роботи здобувачів освіти. Звіт про результат перевірки роботи на наявність академічного плагіату та рівень її оригінальності аналізу науковий керівник курсової роботи. ОПП передбачено атестацію випускників у формі атестаційного іспиту. З метою популяризації засад академічної доброчесності у ЗВО проводяться конкурси постерів (<https://surl.li/drvnkw>), Тижні академічної доброчесності., в рамках яких ЗО і НПП беруть участь у тренінгах, круглих столах, воркшопах, лекціях тощо (<https://surl.li/rdhscu>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП відповідає вимогам критерію 5 у підкритеріях 5.1, 5.2, 5.3, 5.4. У ЗВО унормовано процедури забезпечення об'єктивності та запобігання упередженості в процесі проведення та оцінювання контрольних заходів; політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, ведеться системна робота щодо популяризації засад академічної доброчесності серед всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі через опитування засвідчують зрозумілість, чіткість, повноту і своєчасність інформації щодо контрольних заходів, процедур, які дозволяють оскаржити результати.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Продовжувати політику щодо формування культури академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Відомості СО, таблиця 2 зі зведеною інформацією про викладачів, результати анкетування здобувачів освіти свідчать, що НПП, які викладають на ОП відповідають професійним вимогам, що дає змогу забезпечувати досягнення РН. Під час спілкування зі здобувачами, гарантом, академічним і адміністративним персоналом ЕГ також знайшла підтвердження цьому факту. Зокрема, здобувачі (зустріч 4,8) відзначили, що викладання освітніх

компонентів є цікавим та зрозумілим, застосовуються сучасні технології та методи навчання. Консультації від НПП здобувачі отримують своєчасно, а викладачі враховують індивідуальні особливості та освітні потреби здобувачів. Викладання дисциплін на ОП забезпечують кандидатів наук, доцентів – 19, кандидатів, старших викладачів – 3, кандидатів, професорів – 1, докторів наук, доцентів – 2, докторів, професорів – 7. Достатня кваліфікація НПП підтверджується численними фаховими статтями, у т.ч. індексованими міжнародними базами даних, монографіями, дотичними до навчальних дисциплін, які ними викладаються, участю в конференціях, семінарах та інших наукових заходах, в редколегіях наукових часописів, стажуваннях, міжнародній академічній мобільності, (таб. 2 СО, зустрічі 1,3,7). НПП кожні 5 років проходять процедуру підвищення кваліфікації. Аналіз документів про підвищення кваліфікації/стажування, переліку фахових наукових публікацій, апробаційних та науково-популярних публікацій з професійної тематики (таблиця 2 ВСО), а також інтерв'ювання на зустрічах дали можливість ЕГ встановити 1) відповідність сфер наукових досліджень переважної більшості викладачів дисциплінам, які вони викладають 2) підтвердження необхідного професійного досвіду для практикоорієнтованого викладання, зокрема ОК4, ОК5, ОК10, ОК13, ОК25, ОК 30 3) впровадження результатів стажування в освітній процес (зустріч 2 з авторами ВСО, з 3 академічним персоналом) ЕГ вважає, що рівень кваліфікації НПП, які реалізують ОПП, в цілому відповідає змісту ОП і може забезпечити належний рівень викладання дисциплін, але викладачам ОК1, ОК 5, ОК15, ОК18, ОК22, ОК24, ОК 26, ОК31, ОК32, ОК 33, ОК 35 потрібно активізувати підготовку публікацій дотичних до змісту ОК. При високій загальній публікаційній активності НПП, у табл.2. відомостей СО наявні фахові публікації, які не відповідають тематиці ОК (ОК2, ОК17, ОК28, ОК37) або до фахових публікацій віднесені навчально-методичні видання, монографії, тези конференцій (ОК3, ОК6, ОК20, ОК21, ОК24. ЕГ рекомендує НПП посилити орієнтацію публікацій на зміст ОК даної ОП та включити їх до силабусів для використання здобувачами в освітній діяльності. ЕГ рекомендує продовжувати практики проходження підвищення кваліфікації/ стажування за програмами дотичними до змісту ОК. ЕГ зауважує достатній рівень відповідності академічної кваліфікації НПП ОК ОП, що підтверджено відповідними дипломами та атестатами.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в ЗВО застосовується відповідно до норм чинного законодавства конкурсний відбір як спеціальна процедура, що реалізується на засадах прозорості, змагальності, рівності, об'єктивності, неупередженості і дозволяє забезпечити ЗВО найбільш підготовленим для реалізації його місії та завдань персоналом. Відбір на посади НПП здійснюється згідно з процедурою, встановленою у «Положенні щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)...» (<https://surl.li/qdvanw>), «Положенні про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади науково-педагогічних працівників...» (<https://surl.li/rrkstw>). Відповідно до наказу ректора на офіційному вебсайті ЗВО (<https://vnu.edu.ua/uk/vakansiya>) розміщується оголошення про проведення конкурсу, його терміни та умови, визначається місячний термін подання документів для участі в конкурсі. У ЗВО створюється конкурсна комісія, склад та повноваження якої регламентовані «Положенням про конкурсну комісію з відбору кандидатів на заміщення вакантних посад НПП...» (<https://surl.li/rstiq1>) Комісія здійснює перевірку своєчасно поданих для участі у конкурсному відборі документів щодо виконання претендентами вимог допуску до участі у конкурсному відборі. Кандидатури допущених до участі в конкурсі обговорюють на засіданнях кафедр та приймають рішення шляхом таємного голосування. Під час зустрічей з керівництвом, академперсоналом, адмінперсоналом ЕГ з'ясувала, що для оцінки рівня професійної кваліфікації претендент на посаду має провести відкрите заняття (лекцію, семінар тощо) і для кафедри за участі гарант пріоритетними умовами для позитивного рішення, крім наявності фахової освіти за ОП, наукового ступеня за спеціальністю, є наявність навчально-методичних та наукових публікацій за ОК, виконання ліцензійних умов, рейтинг НПП та результати опитування ЗО. В разі негативного рішення кандидат має право далі брати участь у конкурсі. Рішення щодо заміщення вакантних посад доцента, старшого викладача, асистента ухвалює вчена рада факультету, вакантної посади професора - Вчена рада університету. У ЗВО чинні форми контрактів НПП діють з 2020 р. ЕГ переконалася, що процедура конкурсного добору є прозорою і забезпечує необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

В ЗВО реалізовується практика залучення роботодавців, практиків (<https://vnu.edu.ua/uk/steykkholdery>) в освітній процес безпосередньо чи опосередковано, зокрема: обговорення та рецензування ОПП ОП; двохсторонні договори про співпрацю (з управлінням освіти і науки Волинської ОДА (<https://surl.li/jcllhe>), департаментом освіти міськради Луцька (<http://surl.li/bhpwfw>), із міськрадою Ковеля (<http://surl.li/bhpyfw>), з ТГ Волинської області (<http://surl.li/bhpxz>) (бази практик, спільні заходи); забезпечення ОК на ОП практиками- Л. Сосницька – вчителька історії і громадянської освіти КЗЗСО Луцький ліцей № 4 імені Модеста Левицького, О. Муляр – завідувачка кафедри теорії та методики викладання шкільних предметів ВППО; НПП ОП практикуючі вчителі ЗЗСО (Н. Кінд-Войтюк, О. Дмитроца, М. Коць, А. Шваб, О. Разиграєв). На ОП активно практикують проведення «гостьових» лекцій, серед лекторів професор Університету Марії Кюрі-Скłodовської (Польща) М. Коженівський (<https://surl.li/gdtxsbj>), професор Львівського національного університету імені Івана Франка А. Заяць <https://www.facebook.com/share/p/1AspMANCzi/>, доцент Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара О. Репан (<https://surl.li/qnpllh>), вчитель історії та громадянської освіти Чернівецького ліцею №10 М.

Попадюк (<https://www.facebook.com/share/p/15nJiRM5L9/>), педагог-практик приватної школи «Афіни» (Київ) С. Гаврилюк (<https://surl.li/cinulh>) ЕГ зазначила, що доцільно було б цю практику систематизувати і спланувати. ЗО ОП, стейкхолдери на зустрічах з ЕГ підтвердили зацікавленість обох сторін у продовженні такої співпраці.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У ЗВО діє система сприяння професійному розвитку НПП. Регламентується цей процес «Положенням про наукове стажування аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників» (<https://surl.li/qhjkeb>), де прописані види і форми, порядок зарахування результатів підвищення кваліфікації тощо. НПП проходять підвищення кваліфікації та стажування у вітчизняних та закордонних ЗВО відповідно до укладених угод. Закордонне стажування пройшли О. Разиграєв (завершував в період роботи ЕГ), О. Каліщук, Л. Стрільчук (Вроцлавський університет), С. Локайчук, А. Бортнікова (Люблінський університет імені Марії Кюрі-Склодовської), Т. Мартинюк (Білостоцький університет), О. Дмитроца (Ягеллонський університет), О. Муляр (Вища школа міжнародних відносин та соціальних комунікацій, Хелм), А. Шваб (Північний університетський центр у Бая-Маре Румунія), В. Любчук (Вища школа менеджменту інформаційних систем, Рига, Латвія), Л. Стрільчук, Ю. Крамар, С. Шульга (Венеційський університет Ка'Фоскарі), М. Кучерепа (Інститут політичних досліджень Польської академії наук). У вітчизняних – М. Коць, О. Собчук, В. Білик, Г. Малеончук, О. Карліна, О. Дмитроца, С. Панишко, А. Ткачук (Рівненський державний гуманітарний університет), О. Дмитроца, В. Пришляк, М. Кучерепа (НУ «Острозька академія»), О. Новосад, В. Баран (ЛНУ імені Івана Франка), В. Любчук (НУ «Одеська юридична академія»). ЗВО має власні програми сприяння професійному розвитку НПП: тренінги щодо використання інтернет-середовища Office 365 та платформи дистанційного навчання Moodle; курси вивчення іноземних мов (<https://surl.li/xbwllv>, <https://surl.li/dmkhjl>); інформує про міжнародні проекти та гранти <http://interdep.vnu.edu.ua/>; діє Школа гарантів ОП, аспірантура, докторантура). Оцінка науково-педагогічної діяльності викладачів й механізми стимулювання професійного зростання регулюються «Положенням про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників та кафедр...» (<https://surl.li/emevee>). Разом з тим, Рейтинг НПП оприлюднений на сайті ВНУ (https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/News/Files/reytynh-profesorsko-vykladatskoho-skladu_2024_o.pdf). НПП беруть участь в конференціях, семінарах, літніх школах, обмінюються досвідом роботи, що зазначено у відомостях СО (С.20) і було підтверджено на зустрічі з адміністративним персоналом (зустріч 7). ЕГ під час зустрічей встановила, що ЗВО заохочує НПП морально (у вигляді грамот ректора, органів місцевого самоврядування) і матеріально (у вигляді грошових заохочень) (зустрічі 1,3,7).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає вимогам критерію 6 у підкритеріях 5.1, 6.2, 6.3, 6.4, частково відповідає підкритерію 6.1. ОП залучає роботодавців, практиків в освітній процес. У ЗВО діє система сприяння професійному розвитку НПП. ЗВО має власні програми сприяння професійному розвитку НПП: тренінги щодо використання інтернет-середовища Office 365 та платформи дистанційного навчання Moodle; курси вивчення іноземних мов; діє Школа гарантів ОП. ЗВО заохочує НПП морально та матеріально.

Недоліки

Відсутність системного планового підходу до залучення роботодавців, практиків до освітнього процесу. Не всі НПП мають 5 фахових публікацій за тематикою ОК, що вони викладають.

Рекомендації

Оновити силабуси дисциплін і передбачити планові “гостьові” лекції. ЕГ рекомендує НПП посилити орієнтацію публікацій на зміст ОК даної ОП та включити їх до силабусів для використання здобувачами в освітній діяльності. Продовжувати практики проходження підвищення кваліфікації/ стажування за програмами дотичними до змісту ОК.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

У ВНУ ім. Л. Українки використовують систему управління дистанційним навчанням LMS Moodle та сервіс Microsoft 365. Інституційний репозитарій ВНУ ім. Л. Українки накопичує і зберігає електронні публікації та електронні версії документів створених працівниками та студентами ВНУ ім. Л. Українки, а також надає до них постійний безкоштовний повнотекстовий доступ в мережі Інтернет (<https://surl.lu/vnbzqf>). Навчально-методичні матеріали факультету історії, політології та національної безпеки розміщені у вільному доступі за посиланням <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/335>. Також, учасники освітнього процесу за допомогою віртуального середовища MS Teams мають змогу, у відповідних командах ОК ознайомитися зі їх змістовим наповненням. Проте, ЕГ звернула увагу на те, що не всі ОК забезпечені електронним наповненням на платформі LMS Moodle. ЗВО на достатньо високому рівні забезпечені матеріально-технічними ресурсами. Навчальні корпуси, бібліотека ВНУ ім. Л. Українки (<https://library.vnu.edu.ua/>), аудиторний фонд, періодичні наукові видання, музеї, спортивний комплекс, ботанічний сад, база відпочинку «Гарт», студентське містечко, де розташовані гуртожитки для студентів сприяють досягненню визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі мають змогу навчатися в оновлених аудиторіях, які оснащені мультимедійними засобами, є достатня кількість комп'ютеризованих аудиторій, що дає можливість практично реалізувати ОП. Вільний доступ до WIFI в межах навчальних корпусів ЗВО та приміщень гуртожитків дає змогу працювати з навчальними платформами, це також сприяє освітньому процесу і під час дистанційного навчання. Зв'язок здобувачів з викладачами через єдиний домен 365.vnu.edu.ua також забезпечує процес реалізації освітнього процесу та є важливим під час дистанційного навчання. Бібліотека ВНУ ім. Л. Українки налічує понад 845 тисяч примірників документів на традиційних та електронних носіях, є універсальною базою для навчального процесу та наукових досліджень в університеті. Для потреб учасників освітнього процесу функціонує онлайн сервіс (<https://surl.cc/jajfqq>). На безоплатній основі є доступ до наукометричних баз (з вільним доступом через логін та пароль користувача), є послуга віртуальної довідки. На базі бібліотеки відбуваються освітні заходи, конференції, навчальні тренінги та семінари, що сприяє учасникам освітнього процесу у навчанні та дослідженні. Під час зустрічей ЕГ з фокус-групами, було підтверджено, що матеріально-технічна база ВНУ ім. Л. Українки відповідає освітнім потребам. Інформація про фінансово-господарську звітність висвітлена на сайті університету у відкритому доступі <https://surl.li/yindvc>.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Учасники освітнього процесу ВНУ ім. Л. Українки мають вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для викладацької діяльності та навчання. Бібліотека ВНУ ім. Л. Українки (<https://library.vnu.edu.ua/>) відіграє ключову роль у навчанні та методичній роботі серед науково-педагогічного персоналу та студентів. Викладачі, здобувачі, та співробітники університету мають безкоштовний онлайн та офлайн доступ до бібліотечних фондів, електронних та інформаційних ресурсів університету, наукометричних баз (з вільним доступом через логін та пароль учасника освітнього процесу). Інституційний репозитарій містить понад 18947 документів (<https://evnuir.vnu.edu.ua/>) Бібліотека також оснащена комп'ютерами з доступом до мережі Інтернет. За допомогою віртуальної довідки можна отримати короткий перелік документів за певною темою або відповідь на інший інформаційний запит (<https://library.vnu.edu.ua/online-services/virtual-dov/>). Послуги бібліотеки є безкоштовними. Під час зустрічей з ЕГ учасники освітнього процесу повідомили про наявність доступу до читальних залів, бібліотечних фондів та відповідних електронних баз даних, а також про можливість замовлення літератури через онлайн-каталог за потреби. Учасники освітнього процесу можуть публікуватися у наукових виданнях університету, приймати участь у наукових конференціях, науково-практичних семінарах. У ВНУ ім. Л. Українки наявна корпоративна електронна пошта (@vnu.edu.ua), яка дозволяє на безкоштовній основі використовувати різноманітні додаткові сервіси. В сучасних умовах воєнного стану освітній процес забезпечує ліцензійне програмне забезпечення Microsoft 365, LMS Moodle та віртуальне середовище MS Teams. Учасники освітнього процесу за безпечних умов мають безперешкодний доступ до аудиторного фонду та інших університетських приміщень та локацій.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ВНУ ім. Л. Українки має належний рівень безпеки освітнього середовища. Серед підрозділів ЗВО які створюють безпечне середовище є: служба охорони праці, що забезпечує безпечні умови навчання та праці, відповідаючи законодавчим та нормативним вимогам щодо забезпечення безпеки та здоров'я; функціонує психологічна служба – робота практичного психолога направлена на створення комфортних умов для соціального та інтелектуального

розвитку здобувачів вищої освіти, надання психологічної підтримки всім учасникам освітнього процесу, консультації здійснюється на безоплатній основі. Відділ молодіжної політики та соціальної роботи надає різноманітну допомогу студентам-сиротам, студентам, позбавленим батьківського піклування та студентам з інвалідністю. Діяльність профкому студентів спрямована на захист навчальних, соціально-економічних прав та інтересів членів організації, надання матеріальної допомоги студентам, які її потребують; організацію оздоровлення та відпочинку членів профспілки та ін. Юридична клініка «Ad Astra» надає консультації учасникам освітнього процесу. ВНУ ім. Л. Українки має розвинену спортивну базу, фізична інфраструктура університету включає спортивні зали, стадіон, спортивні секції; в навчальних корпусах розміщені тенісні столи, де студенти на перервах за грою в теніс, можуть покращувати свій фізично-емоційний стан. Територія університету має гарне озеленення, що також сприяє комфортному перебуванню в межах університетського простору. На сайті університету, у вільному доступі, наявний ряд положень та документів, щодо підтримки студентів в освітньому та науковому середовищі: <https://vnu.edu.ua/uk/general-information/normativno-pravova-baza>. Аудиторії, де навчаються здобувачі за ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» оснащені сучасними меблями, коридори навчальних корпусів мають вказівники руху до укриття під час небезпеки, що створює належні умови для навчання в межах університету. В навчальних корпусах є вогнегасники на випадок пожежної небезпечності, також наявні плани евакуації. Кафедри та деканат оснащені аптечками для першої до медичної допомоги, про що було повідомлено ЕГ на зустрічі з фокус-групами. Проте, ЕГ зазначає, що в ВНУ ім. Л. Українки відсутній медичний працівник. В навчальному корпусі де навчаються здобувачі за ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» функціонує укриття, де є можливість проведення занять в невеликих групах, є санітарна зона, проте відсутня пандусна система. В інших навчальних корпусах університету та в гуртожитках також функціонують укриття, проте при огляді матеріально-технічної бази, а саме гуртожитку, де проживають здобувачі ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» на момент огляду укриття було зачине, як повідомили ЕГ з причини ремонту.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ВНУ ім. Л. Українки забезпечує належний рівень освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів освіти ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта». Підготовка здобувачів здійснюється згідно «Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (<https://surl.li/xydfdl>). Реалізація ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» відбувається шляхом формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, впровадження студентоцентрованого підходу до викладання дисциплін, дотримання принципу академічної свободи та надання можливостей для участі в програмах академічної мобільності. Студенти першочергово отримують підтримку на кафедрах в представництві завідувачів кафедрами, гаранта ОП та науково-педагогічного персоналу. На сайтах кафедр (<https://surl.li/uyzvwv>, <https://surl.li/phrpwu>) міститься довідкова інформація, поряд з офіційними інтернет-сторінками широко використовуються популярні месенджери (<https://surl.li/ccotbjxa>, Instagram https://www.instagram.com/historical_faculty/), через які здобувачі також можуть отримати довідкову інформацію. Інформування здобувачів щодо освітнього процесу здійснюється через LMS Moodle та сервіс Microsoft 365. Вагомий внесок у освітню та соціальну підтримку здобувачів, їх інформаційну обізнаність здійснюють куратори. Керівний склад факультету історії, політології та національної безпеки (декан, заступник декана з навчальної роботи, заступник декана з виховної роботи, молодіжної політики та соціальної роботи, заступник декана з комунікації, заступник декана з наукової роботи та міжнародної співпраці, методист денної форми навчання) здійснюють виховну, просвітницьку, організаційну та інформаційну підтримку здобувачів (<https://surl.li/gerchr>). На рівні ЗВО для здобувачів діють: Волонтерський рух Волинського ВНУ ім. Л. Українки (<https://surl.li/geenih>), дебатний клуб, медіацентр, спортивні секції, творча студія «Літературна кав'ярня», туристичний клуб «Меридіан» (<https://surl.li/ihkthq>), та інші структури, які допомагають здобувачу зорієнтуватися в освітньому просторі. На сайті ЗВО міститься інформаційна підтримка для здобувачів <https://vnu.edu.ua/uk>. Соціальною підтримкою та захистом інтересів здобувачів займається студентське самоврядування (<https://surl.li/zjdbu>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ВНУ ім. Л. Українки створює умови для реалізації права на освіту особам з особливими фізичними потребами. Так, згідно з Правилами внутрішнього розпорядку ВНУ ім. Л. Українки (<https://surl.li/pgsvue>), «Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» – пункт 9.12 (<https://surl.li/xydfdl>) для осіб з особливими потребами можливе навчання за індивідуальним планом чи індивідуальним графіком. Для розширення інформаційного освітнього простору для здобувачів з особливими освітніми потребами та надання здобувачам освіти якісних освітніх послуг використовуються елементи дистанційного навчання – у ВНУ ім. Л. Українки використовують систему дистанційним навчанням LMS Moodle. Електронний курс освітньої компоненти має забезпечувати можливість доступу до освіти у форматі 7×24 згідно «ПОЛОЖЕННЯ про електронний курс освітнього компонента у ВНУ ім. Л. Українки» (<https://surl.li/qxejtr>). ЕГ зазначає, що не всі ОК за ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» мають електронне наповнення на платформі LMS Moodle, зважаючи на те, що згідно відомості про самооцінювання за ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» навчається три особи з особливими потребами це може викликати деякі труднощі в наданні якісних освітніх послуг. Проте, ЕГ зазначає, що є

вільний доступ до навчально-методичних матеріалів факультету історії, політології та національної безпеки, які розміщені у вільному доступі за посиланням <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/335>. Навчальні корпуси, обладнані зовнішніми пандусами і ліфтами (<https://surli.cc/csikgp>), проте ЕГ зазначає, що сховище в корпусі де проходить навчання за ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» не обладнане пандусною системою (про це ЕГ було повідомлено при огляді матеріальної бази). На базі ВНУ імені Л. Українки в приміщенні бібліотеки функціонує Навчальний інклюзивний центр «Інклюзивний ХАБ «Простір дії»» (<https://inhub.lutsk.ua/>). Центр надає особам з особливими освітніми потребами можливість брати участь в індивідуальних заняттях, тренінгах, переглядах різноманітного контенту, а також долучатися до процесів неформальної та інформальної освіти і отримувати соціальну підтримку. Доступ до ХАБу організований з урахуванням принципів безбар'єрності: вхід обладнано пандусом, перший поверх є повністю доступним для осіб з інвалідністю, наявний санітарно-гігієнічний вузол, адаптований для їхніх потреб.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ВНУ імені Л. Українки у своїй діяльності керується Статутом Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/general-information/statut-vnu-imeni-lesi-ukrayinky>). Також, у вкладні «Нормативні документи» міститься низка Положень, якими регулюється політика і процедури розв'язання конфліктних ситуацій, які можуть бути пов'язані з корупцією, дискримінацією та сексуальним домаганням <https://vnu.edu.ua/uk/general-information/normativno-pravova-baza>. Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентують нормативні документами ЗВО, а саме: «Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Л. Українки», «Правила внутрішнього розпорядку ВНУ імені Л. Українки», «Антикорупційна програма ВНУ імені Л. Українки», «Порядок проведення службового розслідування стосовно осіб, які є працівниками ВНУ імені Л. Українки щодо порушення антикорупційного законодавства», «Положення про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у ВНУ імені Л. Українки». Зазначені документи є у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. Також університетом проводяться просвітницькі заходи серед здобувачів та в колі професорсько-викладацького складу. Учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій. На зустрічах з фокус-групами ЕГ було повідомлено, що конфліктних ситуацій пов'язаних з булінгом, цькуванням та хабарництвом за ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ зазначає загальну відповідність підкритеріїв 7.1-7.6. Матеріально-технічне забезпечення факультету історії, політології та національної безпеки, а також навчально-методичний супровід програми відповідають сучасним стандартам та створюють належні умови для досягнення цілей і результатів навчання. Аудиторії обладнані необхідною технікою, оновлюється бібліотечний фонд, доступна дистанційна робота через LMS Moodle та домен 365.dnu.edu.ua. Забезпечено психологічну підтримку, а також безпечні умови навчання завдяки наявності укриттів. Ефективна комунікація між гарантом, викладачами та здобувачами сприяє якійсній організації освітнього процесу. Значна увага приділяється виховній та патріотичній роботі. Загальна оцінка за критерієм – В.

Недоліки

Не всі освітні компоненти ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» мають електронний курс на платформі LMS Moodle. Не всі приміщення ЗВО мають безбар'єрний доступ для осіб з обмеженими можливостями.

Рекомендації

ЕГ рекомендує: уніфікувати наповнення освітніх компонентів на платформі дистанційного навчання LMS Moodle згідно «ПОЛОЖЕННЯ про електронний курс освітнього компонента у ВНУ ім. Л. Українки», що сприятиме підвищенню якості надання освітніх послуг в умовах сучасних викликів; продовжити розширення інклюзивного простору в університеті, зокрема встановити пандусну систему в укритті корпусу де проходить навчання за ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта», це забезпечить безпечний і вільний доступ до укриття.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ВНУ ім. Л. Українки послідовно дотримується визначених нею процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Вказані процедури регулюють наступні документи: «Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ ім. Л. Українки», «Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ ім. Л. Українки», «Порядок формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм здобуття освіти у ВНУ ім. Л. Українки», «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ВНУ ім. Л. Українки». Документи розміщені у вільному доступі за посиланням <https://vnu.edu.ua/uk/general-information/normativno-pravova-baza>. Згідно з вищезазначеними документами, передбачено перегляд ОП, аналіз заходів для їх удосконалення, а також залучення зацікавлених сторін до процесу оновлення та внесення пропозицій щодо покращення. В ЗВО діє Навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти, який в своїй діяльності користується низкою документів (<https://vnu.edu.ua/uk/units/navchalno-metodychnyy-viddil-zabezpechennya-yakosti-vyshchoyi-osvity>), та здійснює моніторинг освітньої діяльності. За допомогою моніторингу та студентських опитувань формується оцінка якості роботи ЗВО (<https://surl.li/mfnxqw>, <https://surl.li/kumdbl>), план заходів з моніторингу освітньої діяльності на 2024-2025 н.р. знаходиться за посиланням <https://surl.li/fbarou>. На рівні гаранта відбувається моніторинг ОП у вигляді спілкування з різними групами стейкхолдерів, з його ініціативи відбувається і її перегляд. Робочою групою розглядають пропозиції від різних груп стейкхолдерів, які проходять процедуру затвердження на рівні кафедр, факультету та ЗВО. Перед затвердженням і введенням в дію ОП вивіщується на обговорені на сайті університету у вільному доступі для перегляду та надання пропозицій з боку зацікавлених сторін. За посиланням <https://vnu.edu.ua/uk/general-information/hromadske-obhovogennya> можна надати відгуки та пропозиції при перегляді ОП. Під час зустрічей зі здобувачами, академічним персоналом, представниками студентського самоврядування та стейкхолдерами встановлено залучення їх до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП з дотриманням встановлених у ВНУ ім. Лесі Українки вимог керівних документів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі залучені до процесу перегляду ОП відповідно до «Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ ім. Л. Українки». При формуванні ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» відбувалося широке обговорення, куди запрошувалися і здобувачі освіти. За посиланням <https://surl.li/dcwky> міститься форма для участі в громадському обговоренні ОП. Також, це право здобувачі можуть реалізовувати в ході освітнього процесу шляхом спілкування з викладачами та адміністрацією факультету історії, політології та національної безпеки, опитувань та анкетувань. Анкети для опитувань розроблялися навчально-методичним відділом забезпечення якості вищої освіти та методичною радою факультету. Здобувачі в представництві студентського самоврядування залучені до участі в засіданнях кафедр, засідань ВР факультету, що в свою чергу дає можливість їм приймати участь в обговоренні ОП та представляти інтереси студентів. Відповідно до Положення про студентське самоврядування ВНУ ім. Л. Українки (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/polozhennya-stud-rady-2024.pdf>), найвищим представницьким органом здобувачів освіти є Студентська рада університету. На структурних підрозділах, зокрема факультетах, а також у студентських гуртожитках функціонують студентські ради відповідного рівня. Серед ключових напрямів їхньої діяльності – збирання, аналітичне опрацювання та узагальнення зауважень і пропозицій від студентів щодо організації освітнього процесу. Ці органи беруть активну участь у формуванні рекомендацій щодо удосконалення змісту освітніх програм, здійснюють експертизу навчальних курсів, зокрема силабусів обов'язкових і вибіркових компонентів, а також пропонують шляхи оновлення навчальних матеріалів відповідно до актуальних освітніх потреб. Представники студентського самоврядування входять до складу важливих комісій університету, зокрема стипендіальної та апеляційної, беруть участь у формуванні рейтингових списків студентів, а також долучаються до процесів урегулювання конфліктних ситуацій. Крім того, їхня участь є суттєвою у процедурах визнання результатів формального, неформального та інформального навчання, що сприяє забезпеченню якості освіти та дотриманню академічної доброчесності в університетському середовищі.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Забезпечення якості ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» здійснюється із залученням потенційних роботодавців. На факультеті історії, політології та національної безпеки діє Рада роботодавців, яку очолює директор департаменту освіти Луцької міської ради. Він, як і інші представники професійного середовища, брав активну

участь у розробленні ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта». Зокрема, серед розробників були також фахівці з Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти, а саме завідувач кафедри теорії та методики викладання шкільних предметів. Участь роботодавців не обмежувалася етапом розроблення програми, ними також, надавалися рецензії на ОП (рецензії долучені до ОП в системі НАЗЯВО). На підставі пропозицій стейкхолдерів до програми було інтегровано окремі освітні компоненти, зокрема, освітню компоненту «Інклюзивна освіта», а також елементи громадянсько-навчального змісту у відповідні навчальні дисципліни. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групою роботодавців було підтверджено їхню участь у визначенні переліку вибірових компонентів ОП та тематики курсових робіт. Роботодавці також активно залучаються до реалізації освітнього процесу: вони виступають лекторами, проводять спільні науково-практичні заходи, конференції, долучаються до проведення ознайомлювальної практики, а також здійснюють керівництво педагогічною практикою студентів. У відомості самооцінювання ОП серед потенційних роботодавців зазначено такі установи: управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації, департамент освіти Луцької міської ради, Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти, а також заклади загальної середньої освіти. На сайті факультету, у вкладці «014 Середня освіта», закладка «Бакалавр» міститься інформація щодо угод про співпрацю. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групою було підтверджено зацікавленість цих організацій у підготовці висококваліфікованих фахівців, спроможних ефективно реалізовувати професійні завдання в освітній галузі. Для покращення зворотного зв'язку між факультетом та роботодавцями на офіційному сайті факультету створено спеціальну вкладку із формою для надання відгуків (<https://surl.li/bgglwx>). Водночас, під час зустрічі з ЕГ з фокус-групою було з'ясовано, що представники роботодавців, попри наявність форми зворотного зв'язку, не брали участі в офіційному анкетуванні, передбаченому для оцінювання якості освітньої програми. Це вказує на необхідність удосконалення механізмів комунікації та активнішого доєднання стейкхолдерів до процедур моніторингу та перегляду ОП з залученням їх до анкетувань через електронну систему університету.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» проходить акредитацію вперше, тому на цей момент ще не має випускників. Проте у ВНУ ім. Л. Українки функціонують системні механізми збору інформації про кар'єрні траєкторії випускників. Одним із ключових інструментів є діяльність Асоціації випускників, яка забезпечує комунікацію між університетом та його випускниками, зокрема з метою моніторингу працевлаштування та професійного розвитку (<https://vnu.edu.ua/uk/general-information/vstupne-slovo-rektora>). Асоціації випускників також, має свою сторінку в Електронній енциклопедії ВНУ ім. Л. Українки <https://surl.li/fsedul>. Для збору релевантних даних на сайті університету розміщено спеціальну анкету випускника (<https://surl.li/bpprwt>), яка містить питання щодо першого місяця роботи, рівня працевлаштування, динаміки кар'єрного зростання та подальших професійних планів. Крім того, Асоціація випускників активно використовує соціальні мережі для підтримання контактів із випускниками, зокрема через сторінку у Facebook (<https://www.facebook.com/groups/1163197380840221>). Це сприяє створенню спільноти, відкритій до зворотного зв'язку, та висвітленню професійних досягнень випускників. ВНУ ім. Л. Українки веде облік працевлаштування випускників, інформація розміщена за посиланням <https://vnu.edu.ua/uk/general-information/pratsevlashuvannya-vypusknikiv-zakladu-vyshchey-osvity>.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ЗВО здійснюється моніторинг якості надання освітніх послуг навчально-методичним відділом якості освіти та навчальним відділом відповідно до розроблених нормативно-правових документів: «Положення про навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти ВНУ ім. Л. Українки», «Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм ВНУ ім. Л. Українки», «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ВНУ ім. Л. Українки», «Положення про навчальний відділ ВНУ ім. Л. Українки» (<https://surl.lu/qelrik>, <https://surl.lu/auvthz>). Процедури щодо забезпечення якості освітнього процесу і моніторингу показників освітньої діяльності ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» реалізуються на рівні кафедр, факультетів та ЗВО. Кафедри здійснюють контроль діяльності науково-педагогічних працівників, якості викладання ними навчального матеріалу. Передбачається перегляд ОП з залученням різних груп стейкхолдерів (проводяться опитування, пропозиції щодо покращення ОП збираються під час неформального спілкування на конференціях, форумах та інших заходах). В результаті цього з урахуванням опитувань здобувачів, відгуків та рецензій від представників академічної спільноти та потенційних роботодавців формується ОП. Факультет здійснює контроль діяльності кафедр, розглядає та приймає рішення щодо затвердження нормативних документів з реалізації ОП. ЗВО на базі навчально-методичного відділу якості освіти здійснюється моніторинг щодо виконання процедур реалізації ОП. На базі навчально-методичного відділу якості освіти діє Школа гарантів <https://surl.li/jawkfu>. Одним із елементів моніторингу є опитування щодо ОП: опитування «Соціальна адаптація студентів-першокурсників до освітнього процесу у ЗВО», опитування «Освіта очима студентів». Опитування репрезентовані на сторінці навчально-методичного відділу якості освіти у розрізі факультетів ЗВО, що обмежує прослідковування участі здобувачів саме за ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта». На сайті факультету історії, політології та національної безпеки (<https://surl.li/xiexrq>) міститься вкладка з результатами опитувань в межах ОП факультету <https://surl.li/elwqhu>, проте, у вкладці «014 Середня освіта», закладка «Бакалавр» відсутня актуальна інформація щодо опитувань за даною ОП. На офіційному сайті факультету створено спеціальну

вкладку із формою для надання відгуків для роботодавців (<https://surl.li/bgglwx>), але результати не репрезентовані. Також, за посиланням <https://surl.li/qjupor> можна надати пропозиції до ОП під час громадського обговорення. В цілому система забезпечення якості ЗВО налагоджена, але внаслідок переведення на ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» здобувачів 2-4 курсів, що навчалися за ОП ID 32550 «Середня освіта. Історія, правознавство» ЕГ вбачає порушення університетом низки нормативних актів та внутрішніх положень (детально зазначено в розділі «Інші спостереження» Звіту ЕГ).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

В університеті функціонує механізм реагування на зауваження та пропозиції, висловлені експертними комісіями під час акредитації освітніх програм різних спеціальностей. Результати акредитацій розглядаються на засіданнях Вченої ради університету, у структурних підрозділах, а також у межах занять Школи гарантів. Крім того, університет забезпечує організацію широкого обговорення освітніх програм із залученням потенційних роботодавців. Співпраця з різними групами стейкхолдерів сприяє проведенню внутрішнього і зовнішнього оцінювання та підвищенню якості ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта». ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» є новоствореною та проходить процедуру первинної акредитації. У процесі формування та вдосконалення програми гарант і група забезпечення враховували висновки й рекомендації експертів, галузевих експертних рад, а також Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, отримані в результаті акредитаційної експертизи інших освітніх програм ВНУ ім. Л. Українки. Зокрема, було проаналізовано досвід реалізації ОП з ID 32550 «Середня освіта. Історія, правознавство», яка передувала поточній програмі. Студенти зазначеної програми були переведені на ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта». РГ були враховані недоліки цієї ОП щодо структури та забезпечення ПРН (2 критерій). Також були враховані рекомендації ЕГ та ГЕР: не використовувати термін «елементи дуальної освіти»; залучати до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі; систематично поєднувати навчання і дослідження на ОП, зокрема шляхом залучення ЗО до участі в наукових конференціях різного рівня; залучати до проведення контрольних заходів, передусім до атестації роботодавців; врахувати в атестаційному іспиті психолого-педагогічний блок; у процесі удосконалення ОП враховувати пропозиції усіх категорій стейкхолдерів; розробити чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (відзначимо, що нормативна база ВНУ зазнала значного оновлення), тощо. Разом з тим, рекомендацію щодо дотримання власних оновлених правил при переведенні ЗО з інших ОП університет не виконав.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ВНУ ім. Л. Українки ведеться робота з формування культури якості освіти, що сприяє розвитку та оновленню освітньої діяльності в межах реалізації ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта». Система внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті регулюється відповідними нормативними документами, зокрема: «Правилами внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки», «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ВНУ імені Лесі Українки», «Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки», «Положенням про науково-методичну раду ВНУ імені Лесі Українки», «Положенням про навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки», «Положенням про навчальний відділ ВНУ імені Лесі Українки», «Положенням про вчену раду університету», «Положенням про вчену раду факультету», «Положенням про факультет/навчально-науковий інститут» та іншими документами. Зазначені документи є у відкритому доступі для всіх учасників освітнього процесу на офіційному сайті закладу вищої освіти у рубриці «Загальна інформація», вкладка «Нормативно-правова база» (<https://vnu.edu.ua/uk/general-information/normativno-pravova-baza>). У структурі університету функціонує низка підрозділів, що забезпечують реалізацію процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, серед яких навчально-методичний відділ якості освіти, навчальний відділ, факультети, деканати та кафедри. У процесі реалізації освітньої програми активну участь беруть гарант програми, науково-педагогічний персонал, здобувачі освіти, роботодавці та інші представники академічної спільноти. Усі залучені сторони демонструють високий рівень відповідальності та готовність до співпраці з метою удосконалення ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта», що, своєю чергою, сприяє підвищенню якості підготовки майбутніх фахівців у сфері середньої освіти, історії та громадянства.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 8 відповідає підкритеріям 8.1-8.7. ВНУ ім. Л. Українки демонструє системний підхід до забезпечення якості освітнього процесу. Освітні програми, зокрема «Середня освіта. Історія та громадянська освіта», розробляються з дотриманням внутрішніх процедур за участю стейкхолдерів. Забезпечено інформування зацікавлених сторін щодо можливостей удосконалення ОП. Культура якості підтримується через освітні заходи, конференції та взаємодію з роботодавцями, що сприяє професійному розвитку здобувачів. Інститут неперервної освіти підтримує викладачів у

підвищенні кваліфікації, а «Школа гарантів» сприяє розвитку управлінських компетентностей. Програма відповідає вимогам критерію, оцінка – В. Разом з тим, ЕГ відзначає, так як ОП реалізується лише перший рік, неможливо повною мірою прослідкувати реагування СЗЯО в розрізі даної ОП.

Недоліки

На сторінці навчально-методичного відділу якості освіти не репрезентовані результати опитувань в розрізі освітніх програм, зокрема за ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта». На сторінці факультеті історії, політології та національної безпеки не репрезентована інформація щодо опитувань серед роботодавців ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» та відсутня актуальна інформація щодо опитувань за ОП. Стейкхолдери не повною мірою залучаються до внутрішньо університетських обговорень ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта».

Рекомендації

ЕГ рекомендує: при проведенні наступних анкетувань серед стейкхолдерів, репрезентувати отримані результати в розрізі ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта», з винесенням їх на сайт університету та сторінку факультеті історії, політології та національної безпеки; при наступному перегляді ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» активніше доєднувати стейкхолдерів до процедури внутрішнього обговорення ОП, зокрема, залучати їх до анкетувань через електронну систему університету.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ВНУ ім. Л. Українки встановлено чіткі нормативи та процедури, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу. Діяльність та організація освітнього процесу регулюються низкою офіційних документів, серед яких: Статут Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/general-information/statut-vnu-imeni-lesi-ukrayinky>), «Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ ім. Л. Українки», «ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу на заочній формі здобуття освіти у ВНУ ім. Л. Українки», «ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ ім. Л. Українки», «ПОЛОЖЕННЯ про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ ім. Л. Українки», «ПОЛОЖЕННЯ про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у ВНУ ім. Л. Українки», «Положення про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у ВНУ ім. Л. Українки», «Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ ім. Л. Українки», «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників ВНУ ім. Л. Українки» та іншими нормативними документами. Для забезпечення відкритості та зручного доступу до інформації для всіх учасників освітнього процесу, усі зазначені документи опубліковані на офіційному веб-сайті університету за посиланням <https://vnu.edu.ua/uk/general-information/normativno-pravova-baza>. На офіційному сайті університету створено спеціальний розділ «Студенту», який сприяє адаптації студентів до навчального процесу. Він містить корисну інформацію про реалізацію прав та можливостей здобувачів під час навчання у ВНУ ім. Л. Українки. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ переконалася, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є для них чіткими та зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті ВНУ ім. Л. Українки у рубриці «Громадське обговорення» за посиланням <https://vnu.edu.ua/uk/general-information/hromadske-obhovorennya> міститься інформація про оприлюднення освітніх програм. Варто зазначити, що інформація щодо оприлюднення ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» за освітнім рівнем «бакалавр», знаходиться у вкладенні «Освітньо-професійні програми. Архів 2024 року». На сторінці міститься

посилання для участі у громадському обговоренні змісту освітньої програми (<https://surl.li/ynqmsl>). На сайті анкети зазначено, що зв'язатися з розробниками (при потребі) можна за електронною адресою oksana.karlina@gmail.com. ЕГ, зазначає, що на сайті університету відсутня інформація щодо дати публікації проєкту освітньої програми та кінцевого строку подання пропозицій для її подальшого врахування при затвердженні. Така інформація, на наш погляд, є важливою для забезпечення відкритості процесу громадського обговорення та підвищення якості розробки освітніх програм. Також, на сайті факультету <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istoriyi-politologiyi-ta-natsionalnoyi-bezpeky> у вкладці «014 Середня освіта», закладка «Бакалавр» та «Обговорення ОП» не міститься жодної інформації щодо висвітлення траєкторії розвитку ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» (відсутня ОП, не зображені результати опитувань потенційних роботодавців, відсутня актуальна інформація щодо обговорення результатів опитувань в розрізі ОП, а також не висвітлена інформація щодо пропозицій, які надходили від стейкхолдерів в процесі обговорення ОП). Рецензії зацікавлених сторін розміщуються на сайті факультету історії, політології та національної безпеки (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istoriyi-politologiyi-ta-natsionalnoyi-bezpeky>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ВНУ ім. Л. Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/general-information/hromadske-obhovorennya>) оприлюднена ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» за освітнім рівнем «бакалавр» (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/proekt-opp.pdf>), також на сайті міститься посилання для участі у громадському обговоренні змісту освітньої програми (<https://surl.li/ynqmsl>). Тут же оприлюднений навчальний план за освітнім рівнем «бакалавр» (<https://surl.li/ynfmio>) та є посилання на анкету для участі в громадському обговоренні змісту навчального плану (<https://surl.li/acowwt>). На сайті університету в рубриці «Каталог освітніх програм та вибіркового освітніх компонентів» за посиланням <https://vnu.edu.ua/uk/all-educations> міститься перелік силабусів вибіркового освітніх компонентів. Перелік нормативних освітніх компонентів знаходиться за посиланням для ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» за освітнім рівнем «бакалавр», знаходиться за посиланням <https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/serednya-osvita-istoriya-ta-hromadyanska-osvita-plan-zatv-2024-r>.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 9 відповідає підкритеріям 9.1-9.3. У ВНУ ім. Л. Українки забезпечено добрий рівень публічності та прозорості. Інформаційне наповнення сайту університету дозволяє абітурієнтам ухвалювати обґрунтоване рішення щодо вступу на ОП. Учасники освітнього процесу мають доступ до всіх необхідних інструментів для ознайомлення зі своїми правами та обов'язками. Освітня програма представлена на сайті університету, що забезпечує вільне ознайомлення з її змістом. Експертна група відзначає загальну відповідність ОП даному критерію, оцінюючи її на рівні В.

Недоліки

На сайті факультету історії, політології та національної безпеки не представлена ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта», не репрезентовані результати опитувань потенційних роботодавців та відсутні актуальна інформація щодо обговорення результатів опитувань в розрізі ОП. На сайті факультету історії, політології та національної безпеки не відображена інформація щодо переліку пропозицій, які надходили від різних груп стейкхолдерів під час громадського обговорення ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта». На сайті ЗВО відсутня інформація щодо дати публікації проєкту освітньої програми та кінцевого строку подання пропозицій для її подальшого врахування при затвердженні.

Рекомендації

ЕГ рекомендує: продовжувати оновлення та наповнення інформаційного розділу на сайті факультету історії, політології та національної безпеки, з особливою увагою підійти до змістовного представлення ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта», з метою підвищення її інформативності та доступності для всіх зацікавлених сторін; після завершення процедури громадського обговорення ОП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» оприлюднювати на офіційному сайті факультету історії, політології та національної безпеки узагальнену інформацію щодо отриманих зауважень і пропозицій від усіх зацікавлених сторін із зазначенням, які з них були враховані, а які – відхилені. Такий підхід сприятиме підвищенню рівня відкритості та прозорості функціонування

освітньої програми; забезпечити подальше оновлення та систематичне наповнення розділів офіційного сайту університету, зокрема сторінки “Громадське обговорення”. Доцільно зазначити інформацію щодо дати оприлюднення проєкту освітньої програми та встановити кінцевий строк подання зауважень і пропозицій, що мають бути враховані під час її остаточного затвердження. Крім того, ЕГ звертає увагу на доцільність удосконалення функціональності офіційного сайту, зокрема впровадження ефективної пошукової системи за ключовими словами, що сприятиме підвищенню зручності доступу користувачів до необхідної інформації.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

На етапі підготовки до візиту ЕГ з'ясувала, що ОП ID 64643 «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» є фактично новою. Тобто перший набір на ОП був здійснений у 2024 році (про що було повідомлено до секретаріату НАЗЯВО). У ВСО, в пункті про контингент ЗО на ОП заявлено про 5 курсів, які здійснюють навчання з 2020 року. Така ситуація склалася внаслідок переведення на цю ОП всіх студентів (2-4 курси) з ОП 32550 «Середня освіта. Історія, правознавство» (накази від 9 та 18 липня 2024 року, які долучені до електронної системи НАЗЯВО на запит ЕГ), яка реалізовувалася в ВНУ ім. Л. Українки до 2024 р. й в цьому ж році отримала умовну акредитацію. ЗО були зараховані РН по подібних ОК попередньої ОП (для 4 курсу таких ОК – більшість) та сформована академічна різниця, яку ЗО мають скласти до кінця 2024/2025 н.р. (протоколи та накази надані у відповідь на запит ЕГ). Причому переведення ЗО відбулося ще до початку реалізації ОП (з 1 вересня 2024 р.). Ліквідація академічної різниці передбачена виключно на 2 семестр поточного н.р. Університет пояснив дану ситуацію тим, що в березні 2024 року була змінена предметна спеціалізація 014.03 з «Історія» на «Історія та громадянська освіта» (<https://surl.li/tvpyrx>), й тим що назва й спрямованість ОП «Середня освіта. Історія, правознавство» стали не актуальними в сучасних умовах, а зміна назви та ПРН фактично дорівнює створенню нової ОП (зустрічі з адміністрацією, гарантом, додаткова зустріч). Перед переведенням були проведені зустрічі деканату та гаранта із ЗО денної та заочної форм навчання (протоколи надані на запит ЕГ) де студенти висловились за переведення на нову ОП, за результатом чого було зроблено службове подання декану факультету. В даній ситуації ЕГ вбачає порушення університетом низки нормативних актів та внутрішніх положень: Положення МОН про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/szvbvs>) у частині що акредитація ОП вперше проводиться, якщо на дату початку акредитаційної експертизи ЗО першого набору виконали не менше 60 відсотків від обсягу кредитів ЕКТС за відповідною ОП; 4 частини Положення МОН про порядок відрядження, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у ЗВО, та надання їм академічної відпустки (<https://surl.li/pyloai>), в частині того що переведення відбувається на підставі особистої заяви ЗО та те, що «обов'язковими умовами переведення є попереднє або в строк до шести місяців після переведення виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання», що також відображено у п. 4.3, 4.5 внутрішнього положення університету (<https://surl.li/sibiqm>).

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	E
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 64643.pdf</i>	RiJcOvUI4TXVSjnOoM7C27Ox78DeT2Vx3URfofwFLbA=
Додаток	<i>Програма візиту ЕГ ОП 64643 Середня освіта. Історія та громадянська освіта Скорегована.pdf</i>	GGUxhVaMGsTCswazDa+kpeb5VhmRevoNPvH293WJBYA=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Квітковський Віктор Ігорович

Члени експертної групи

Капітан Лариса Іванівна

Нонік Людмила Юріївна